

LÉIVÍTIC

Uileloscadh

1 Ghlaoih an Tiarna ar Mhaois agus labhair leis ó Bhoth na Teagmhála á rá: ²“Labhair le clann Iosrael agus abair leo:

Nuair a thagann duine agaibh le hofráil don Tiarna tugaigí bhur n-ainmhí le hofráil on táin nó ón tréad. ³Más beithíoch ón táin atá á ofráil aige ina íobairt uileloiscthe, ofráladh sé fireannach gan mháchail, agus ofráladh sé é ag doras Bhoth na Teagmhála i dtreo go mbeadh sé taitneamhach i láthair an Tiarna. ⁴Leagadh sé lámh ar cheann an íobarthaigh le loscadh agus glacfar leis mar shás leorghnímh dó. ⁵Ansin maraíodh sé an tarbh i láthair an Tiarna agus déanfaidh clann Árón, na sagairt, an fhuil a ofráil. Déanfaidh siad í a dhoirteadh ar imill na haltóra atá ag doras Bhoth na Teagmhála. ⁶Déanadh sé an t-íobarthach a fheannadh ansin agus a ghearradh ina phásaí. ⁷Cuireadh clann Árón, na sagairt, tine ar an altóir, agus cóirídís broсна ar an tine sin. ⁸Leagadh clann Árón, na sagairt, na pásaí, agus an ceann, agus an tsail in ord ar an mbrosna ar an tine ar an altóir. ⁹Ach a ionathar, agus a chosa, níodh sé in uisce iad agus dódh an sagart an t-iomlán ar an altóir. Beidh an t-uileloiscteach seo ina íobairt dhóite agus beidh a chumhracht taitneamhach leis an Tiarna.

¹⁰Más ainmhí ón tréad, ceann de na caoirigh nó de na gabhair, a bheidh le hofráil aige le huileloscadh, ofráladh sé fireannach gan mháchail. ¹¹Maraíodh sé é ar an taobh thuaidh den altóir, i láthair an Tiarna agus déanfaidh clann Árón, na sagairt, an fhuil a dhoirteadh ar imill na haltóra. ¹²Gearradh sé ina phíosáí é, leis an gceann agus an tsail, agus cóiríodh an sagart na píosaí, ar an mbrosna ar an tine ar an altóir. ¹³Ach a ionathar agus na cosa, níodh sé in uisce iad agus ofráladh agus dódh an sagart an t-iomlán ar an altóir. Beidh an t-uileloisctheach seo ina íobairt dhóite agus beidh a chumhracht taitneamhach leis an Tiarna.

¹⁴Más éanlaith a bheidh le huileloscadh aige mar íobairt don Tiarna, tugadh sé a ofráil de choilm nó de ghearrcaigh cholúir. ¹⁵Déanadh an sagart é a ofráil ag an altóir, agus a cheann a stoitheadh de agus é sin a dhó ar an altóir. Fáisceadh sé an fhuil as ar thaobh na haltóra. ¹⁶Ansin baineadh sé an eagaois as agus na cleití de, agus iad a chaitheamh láimh leis an altóir ar an taobh thoir mar a gcuirtear an luaithreach. ¹⁷Stolladh sé ina dhá leath é, le sciathán ar gach taobh, ach ná scaradh sé an dá chuid ó chéile. Dódh an sagart ar an altóir ansin é ar an mbrosna ar an tine. Beidh an t-uileloisctheach seo ina íobairt dhóite, agus beidh a chumhracht taitneamhach leis an Tiarna.

An Abhlann

2Más abhlann a ofrálann duine don Tiarna, bíodh a ofráil de phlúr agus doirteadh sé ola air agus cuireadh sé tuis chumhra air. ²Tugadh sé í chun clann Árón, na sagairt. Tógadh sé dorn den phlúr agus den ola, agus an tuis chumhra go léir, agus dódh an

sagart an méid sin ar an altóir mar chuimhneachán, ofráil loiscthe a mbeidh a cumhracht taitneamhach leis an Tiarna. ³Fuílleach na habhlainne, bíodh sé ag Áróin agus a chlann mhac; is cuid shárnaofa é d'íobairtí dóite don Tiarna.

⁴Más abhlann de thaos bruite sa sorn a bhíonn le hofráil agat, bíodh inti builíní slimaráin de phlúr fuinte le hola, nó cácaí slimaráin agus ola leata orthu. ⁵Más abhlann bruite ar an ngrideall a ofráilann tú, bíodh sí de phlúr mín gan ghabháile, fuinte le hola. ⁶Bris ina píosaí í, agus doirt ola uirthi, óir is ofráil bhia í. ⁷Más abhlann bruite san oigheann do ofráil, bíodh sí de phlúr mín, bruite le hola. ⁸Tabhair leat an abhlann a ullmhaíodh ar an gcuma sin chun an Tiarna agus cuir i láthair an tsagairt í agus tabharfaidh seisean chun na haltóra í. ⁹Tógadh an sagart an chuid chuimhnithe den abhlann agus dódh sé ar an altóir í mar ofráil loiscthe a mbeidh a cumhracht taitneamhach leis an Tiarna. ¹⁰Fuílleach na habhlainne, bíodh sé ag Áróin agus ag a chlann mhac; is cuid shárnaofa é d'íobairtí dóite don Tiarna.

¹¹Níl gabháile le dul i ndéantús aon abhlainne a ofrálfaidh sibh don Tiarna, óir ní ceadmhach daoibh choíche gabháile ná mil a dhó mar ofráil don Tiarna. ¹²Ní miste iad a thabhairt chun an Tiarna mar ofráil chéadtorthaí ach níl le dul suas mar chumhracht thaitneamhach ar an altóir. ¹³Ní foláir salann a chur mar anlann le gach abhlann a ofrálfaidh tú; ná fág salann chonradh do Dhé in easnamh ar aon abhlann; ofráil salann le gach íobairt.

¹⁴Más céadtorthaí a bhíonn á n-ofráil agat mar abhlann don Tiarna, ofráil, mar abhlann ó do chéadtorthaí, grán nua meilte ó dhiasa úra, agus é tíortha ag an tine. ¹⁵Cuir ola leis

agus túis chumhra air; is abhlann é. ¹⁶Mar chuid chuimhnithe, dódh an sagart cuid den ghrán meilte agus den ola agus an túis chumhra go léir; is íobairt dhóite don Tiarna í.

An Íobairt Chomaoineach

3Más íobairt chomaoineach í íobairt duine, agus má ofrálann sé ainmhí ón táin, fireann nó baineann, bíodh cibé rud a ofrálann sé i láthair an Tiarna gan mháchail. ²Leagadh sé a lámh ar cheann an íobarthaigh agus maraíodh sé é ag doras Bhoth na Teagmhála, agus déanfaidh clann Árón, na sagairt, an fhuil a dhoirteadh ar imill na haltóra. ³Ní foláir dó cuid den íobairt chomaoineach a ofráil mar íobairt loiscthe don Tiarna: an tsaill timpeall an ionathair, an tsaill go léir ar an ionathar, ⁴an dá dhuán, an tsaill orthusan agus ar na háranna, agus an meall saille a bhainfidh sé ó na duáin. ⁵Ansin dódh clann mhac Árón an chuid sin mar aon leis an íobairt uileloiscthe ar an altóir ar bhrosna na tine. Is íobairt dhóite a bheidh inti agus beidh a cumhracht taitneamhach leis an Tiarna.

⁶Más beithíoch ón tréad a ofrálann sé mar íobairt chomaoineach don Tiarna, ofráladh sé fireannach nó baineannach gan mháchail. ⁷Más uan a ofrálann sé, ofráladh sé é i láthair an Tiarna. ⁸Leagadh sé a lámh ar cheann an íobarthaigh agus maraíodh sé é os comhair Bhoth na Teagmhála; ansin doirteadh clann mhac Árón an fhuil ar imill na haltóra. ⁹Ansin ofráladh sé mar ofráil dhóite don Tiarna ón íobairt chomaoineach: an tsaill, an t-eireaball méith go léir á ghearradh ón bhfréamh ag cnámh an droma, an tsaill timpeall an ionathair, an tsaill go léir ar an ionathar, ¹⁰an dá dhuán agus an tsaill orthusan agus ar na háranna,

agus an meall saille a bhainfidh sé ó na duáin. ¹¹Dódh an sagart an chuid seo ar an altóir mar bhia, mar ofráil dhóite don Tiarna.

¹²Más gabhar a ofráilann sé, ofráladh sé é i láthair an Tiarna, ¹³agus leagadh sé lámh ar a cheann agus maraíodh sé é os comhair Bhoth na Teagmhála; ansin doirteadh clann mhac Árón a fhuil ar imill na haltóra. ¹⁴Ansin ofráladh sé mar ofráil dhóite don Tiarna an méid seo de: an tsail timpeall an ionathair, an tsail go léir ar an ionathar, ¹⁵an dá dhuán agus an tsail orthusan agus ar na háranna, agus an meall saille a bhainfidh sé óna duáin.

¹⁶Dódh an sagart an chuid seo ar an altóir mar bhia, ina ofráil dhóite mar chumhracht thaitneamhach.

Leis an Tiarna an tsail go léir. ¹⁷Seo reacht síoraí do bhur sliocht go léir cibé áit ina mbeidh cónaí orthu: gan sail ná fuil a chaitheamh.”

An Íobairt Pheaca

4 Labhair an Tiarna le Maois agus dúirt: ²“Labhair le clann Iosrael agus abair: Má pheacaíonn aon duine le barr neamhaire in aghaidh aon cheann d’aitheanta an Tiarna agus ceann de na nithe a choisce sé a dhéanamh, sa chás sin:

³Más é an sagart ungha a pheacaíonn agus a thugann ciontacht dá réir sin ar an bpobal, ansin déanadh sé a ofráil don Tiarna ar son an pheaca a rinne sé, tarbh óg gan mháchail den táin. ⁴Tugadh sé an tarbh i láthair an Tiarna ag doras Bhoth na Teagmhála; leagadh sé a lámh ar cheann an tairbh agus maraíodh sé an tarbh i láthair an Tiarna.

⁵Tógadh an sagart ungha cuid d’fhuil an tairbh agus tugadh sé leis isteach i mBoth na

Teagmhála í. ⁶Tumadh an sagart ungha a mhéar san fhuil agus croitheadh sé cuid den fhuil seacht n-uaire os comhair fhial an tsanctóra i láthair an Tiarna. ⁷Ansin cuireadh an sagart beagán den fhuil ar bheanna altóir na túise cumhra i láthair an Tiarna i mBoth na Teagmhála; agus doirteadh sé an chuid eile de fhuil an tairbh ag bun altóir an uileloiscthe ag doras Bhoth na Teagmhála. ⁸Seo leanas a dtógfaidh sé de shaill tharbh íobairt an pheaca: an tsail timpeall an ionathair agus an tsail ar an ionathar, ⁹an dá dhuán agus an tsail orthusan, agus ar na háranna, agus an meall saille a bhainfidh sé ó na duáin – ¹⁰mar a bhaintear ón ainmhí a íobraítear san íobairt chomaoineach – agus ní foláir don sagart an méid sin a dhó ar altóir an uileloiscthe. ¹¹Ach seithe an tairbh agus a fheoil go léir agus a cheann agus a chosa agus a ionathar agus a otrach – ¹²an tarbh go léir, ní foláir é a bhreith ón gcampa amach go háit ghlan, mar a gcaitear amach an luathreach, agus é a dhó ann ar thine bhrosna.

¹³Má dhéanann comhthionól Iosrael go léir peaca le barr neamhaire, agus rud éigin, atá coiscthe ag aitheanta an Tiarna, a dhéanamh gan fhios don chuallacht, agus go mbíonn siad ciontach, ¹⁴ofráladh an comhthionól tarbh óg gan mháchail ón táin mar íobairt pheaca nuair a thagann an peaca a rinneadar chun solais. Tugtar an tarbh os comhair Bhoth na Teagmhála, ¹⁵agus leagadh seanóirí an chomhthionóil a lámha ar cheann an tairbh i láthair an Tiarna, agus maraítear an tarbh i láthair an Tiarna. ¹⁶Ansin tugadh an sagart ungha cuid de fhuil an tairbh go Both na Teagmhála. ¹⁷Ansin tumadh an sagart a mhéar san fhuil agus croitheadh sé í seacht n-uaire os comhair an fhéil i láthair an Tiarna. ¹⁸Cuireadh sé beagán den fhuil ar bheanna na haltóra atá os comhair an Tiarna i mBoth na Teagmhála, agus doirteadh sé an chuid eile den fhuil ag bun altóir an

uileloiscthe ag doras Bhoth na Teagmhála. ¹⁹ Ansin baineadh sé an tsail go léir as an ainmhí agus dódh sé í ar an altóir. ²⁰ Déanadh sé leis an tarbh seo mar a rinne le tarbh an íobairt pheaca; déantar mar ar an gcéanna leis. Comhlíonadh an sagart gnás an leorhánmh ar son an phobail agus maithfear dóibh. ²¹ Ní foláir dó an tarbh a bhreith amach as an gcampa agus a dhó mar a rinne leis an gcéad cheann. Íobairt pheaca ar son an chomhthionóil í seo.

²² Má pheacaíonn uachtarán le barr neamhaire agus rud éigin de na nithe go léir atá coiscthe ag aitheanta an Tiarna a Dhia a dhéanamh agus é féin a fhágáil ciontach, ²³ nó má chuireann duine éigin ar a shúile dó an peaca a rinne sé mar sin, tugadh sé leis, mar íobairt, gabhar, ceann fireann gan mháchail. ²⁴ Leagadh sé a lámh ar cheann an ghabhair agus maraíodh sé é mar a mharaítear an t-íobarthach le huileloscadh i láthair an Tiarna. Íobairt pheaca í seo. ²⁵ Ansin tógadh an sagart beagán d'fhuil an íobairt pheaca lena mhéar agus cuireadh sé ar bheanna altóir an uileloiscthe í; doirteadh sé an chuid eile den fhuil ag bun altóir an uileloiscthe. ²⁶ Agus dódh sé a shaill go léir ar an altóir dála saille an íobairt chomaoineach. Sin mar atá an sagart le gnás an leorhánmh a chomhlíonadh ar a shon seo á shaoradh ón bpeaca, agus maithfear dó.

²⁷ Má pheacaíonn duine den ghnáthphobal le barr neamhaire agus go bhfágann sé é féin ciontach mar go ndéanann sé rud éigin atá coiscthe ag aitheanta an Tiarna, ²⁸ nó má chuireann duine éigin ar a shúile dó an peaca a rinne sé, tugadh sé leis, mar íobairt ar son an pheaca a rinne, gabhar, minseach gan mháchail. ²⁹ Leagadh sé a lámh ar cheann an íobarthaigh pheaca agus maraíodh sé an t-íobarthach peaca mar a mharaítear na huileloiscthigh. ³⁰ Tógadh an sagart beagán dá fhuil ar a mhéar agus cuireadh sé í ar

bheanna altóir an uileloiscthe, agus doirteadh sé an chuid eile den fhuil ag bun na haltóra.

³¹Baineadh sé an tsail go léir de mar a bhaintear i gcás íobairt chomaoineach agus dódh an sagart í ar an altóir, agus beidh a cumhracht taitneamhach leis an Tiarna; agus déanfaidh an sagart gnás an leorghnímh a chomhlíonadh ar a shon agus maithfear dó.

³²Más uan a thugann sé leis mar íobairt pheaca, tugadh sé leis ceann bainean gan mháchail. ³³Leagadh sé a lámh ar cheann an íobarthaigh pheaca, agus maraíodh sé é mar íobairt pheaca mar a maraítear na huileloiscthig. ³⁴Tógadh an sagart beagán d'fhuil an íobairt pheaca ar a mhéar agus cuireadh sé í ar bheanna altóir an uileloiscthe, agus doirteadh sé an chuid eile dá fuil ag bun na haltóra. ³⁵Baineadh sé an tsail go léir aisti mar a dhéantar leis an gcaora san íobairt chomaoineach; dódh an sagart í go léir ar an altóir ar na hofrálacha uileloiscthe don Tiarna. Sin mar a chomhlíonfaidh an sagart gnás an leorghnímh ar son an duine agus maithfear dó.

5 Sa chás go bpeacaíonn duine [i gceann de na cúinsí seo leanas]: Má chluineann duine an mionnú sollúnta chun fianaise a thabhairt agus go mba chóir dó teacht i láthair le fianú, mar go raibh fianaise súl aige ar an ngnó, nó eolas eile air, ach nár labhair sé amach agus go bhfuil iarsmaí a dhrochbhirt á n-iompar aige; ²nó má bhaineann duine le rud neamhghlan – cibé rud a bhíonn ann, conablach ainmhí neamhghlain, más múinte más allta é, nó conablach cinn de na neamhghlana a shníonn – agus go n-éiríonn sé neamhghlan gan fhios dó, agus go mbíonn sé ciontach; ³nó má bhaineann sé le neamhghlaine dhaonna, cibé sórt neamhghlaine í trína n-éiríonn duine neamhghlan, agus nach eol dó é, ach ina dhiaidh sin go bhfaigheann sé amach ina thaobh agus gur ciontach

é; ⁴ nó má thugann duine mionn gan chríonnacht go ndéanfadh sé olc nó maith, mionn den saghas a thugann daoine go místuama, ach gur gan fhios dó é, ach ina dhiaidh sin go dtuigeann sé an scéal, agus gur ciontach é – ⁵ má bhíonn duine ciontach in aon cheann de na cúinsí sin, admhaíodh sé an peaca a rinne sé, ⁶ agus tugadh sé chun an Tiarna, mar íobairt leorghnímh ar son an pheaca a rinne sé, baineannach den tread – caora nó gabhar – mar íobairt pheaca; agus comhlíonadh an sagart gnás an leorghnímh á shaoradh óna pheaca.

⁷ Mura bhfuil sé d’acmhainn aige ainmhí ón tread a thabhairt, ansin tugadh sé chun an Tiarna, mar íobairt leorghnímh ar son an pheaca a rinne sé, péire colm nó dhá ghearrcach colúir, ceann mar íobairt pheaca agus an ceann eile mar íobairt uileloiscthe. ⁸ Tugadh sé chun an tsagairt iad agus ofráladh seisean ar dtús an ceann don íobairt pheaca. Casadh seisean an ceann ar a mhúineál ach gan a cheann a bhaint de. ⁹ Croitheadh sé cuid de fhuil an íobairt pheaca ar chliathán na haltóra, agus déanadh sé fuilleach na fola a fháscadh as ag bun na haltóra. Íobairt pheaca í seo. ¹⁰ Tá an t-éan eile le huileloscadh mar íobairt aige ansin de réir an ghnáis. Sin é mar atá gnás an leorghnímh le comhlíonadh ag an sagart don duine ar son an pheaca a rinne sé agus maithfear dó.

¹¹ Mura bhfuil sé d’acmhainn aige péire colm nó dhá ghearrcach colúir a thabhairt, ansin tugadh sé deachú éafá de phlúr mar íobairt ar son an pheaca a rinne sé; ná cuireadh sé ola ann, ná túis chumhra air, mar is íobairt pheaca é. ¹² Tabharfaidh sé chun an tsagairt é, agus tógfaidh an sagart dorn de mar chuid chuimhnithe, agus an méid sin a dhó ar an altóir mar aon leis an íobairt dhóite don Tiarna. Íobairt pheaca í seo. ¹³ Comhlíonadh an sagart ar an gcuma sin gnás an leorghnímh don duine ar son an pheaca a rinne sé in aon

cheann de na cúinsí sin agus maithfear dó. An fuilleach a fhágtar bíodh sé ag an sagart dála na habhlainne.”

¹⁴Labhair an Tiarna le Maois agus dúirt: ¹⁵“Má dhéanann duine calaois, agus go bpeacaíonn sé le barr neamhaire maidir le cearta naofa an Tiarna, ansin tugadh sé mar íobairt chúitimh don Tiarna reithe gan mháchail ón tréad; déantar luach an reithe a mheas i seicilí airgid de réir thomhas sheicil an tsanctóra. Íobairt chúitimh í seo. ¹⁶Ní foláir dó an slad a rinne a pheaca ar na cearta naofa a aisíoc, an cúigiú cuid dá luach a chur de bhreis leis, agus é a thabhairt don sagart. Comhlíonadh an sagart gnás an leorghnímh dó le reithe an íobairt chúitimh agus maithfear dó.

¹⁷“Má pheacaíonn duine agus, le barr neamhaire, rud éigin atá coiscthe ag aitheanta an Tiarna a dhéanamh, tá sé ciontach agus caithfidh sé iarsmaí a lochta a iompar. ¹⁸Tugadh sé chun an tsagairt, mar íobairt chúitimh, reithe gan mháchail ón tréad a bhfuil a luach le meas agatsa. Comhlíonadh an sagart gnás an leorghnímh dó ar son an dearmaid a rinne sé gan fhios dó féin agus maithfear dó. ¹⁹Íobairt chúitimh í seo; bhí an duine ciontach i láthair an Tiarna.”

6Labhair an Tiarna le Maois agus dúirt: ²“Má pheacaíonn duine agus go ndéanann sé feall ar an Tiarna trí chalaos a dhéanamh ar a chomharsa faoi gheall nó faoi bhannaí, nó trina chuid a choimeád uaidh nó trí leatrom a imirt air; ³nó má aimsíonn sé maoin a cailleadh agus go séanann sé é sin; nó má thugann sé mionn éithigh i dtaobh aon pheaca a dhéanfadh duine; ⁴má pheacaíonn sé agus go mbíonn sé ciontach dá réir sin, ní foláir dó gach ar thóg sé nó ar éiligh sé sa bhreis a chúiteamh: an geall a fágadh aige an mhaoin

chailte a fuair sé, ⁵ nó aon ní a dtug sé mionn éithigh ina thaobh; ní foláir dó an mhaoin bhunaidh go léir a chúiteamh, agus an cúigiú cuid dá luach a chur de bhreis léi, agus an t-iomlán sin a aisíoc don té ar leis é ar lá a íobairt chúitimh. ⁶Tugadh sé chun an tsagairt mar íobairt don Tiarna, reithe gan mháchail ón tréad, arna mheas agat de réir tháille an íobairt chúitimh. ⁷Comhlíonadh an sagart gnás an leorghnímh dó i láthair an Tiarna agus maithfear dó cibé beart ina raibh sé ciontach.”

Sagartacht agus Íobairt

⁸Labhair an Tiarna le Maois agus dúirt: ⁹“Tabhair na horduithe seo leanas d’Árón agus dá chlann mhac:

Seo é an gnás don íobairt uileloiscthe (an íobairt uileloiscthe, sé sin, a fhanann ar theallach na haltóra feadh na hoíche go maidin agus a dhóitear le tine na haltóra).

¹⁰Cuireadh an sagart a ionar lín uime agus clúdaíodh sé a chorp le línéadach. Ní foláir dó ansin luathreach na híobartha a loisc an tine ar an altóir a thógáil as an tslí agus a chur le hais na haltóra. ¹¹Baineadh sé de a éidí ansin agus cuireadh éidí eile uime, agus beireadh sé an luathreach leis on gcampa amach go háit ghlan. ¹²An tine a dhóinn an íobairt uileloiscthe ar an altóir, ná ligtear in éag í. Cuireadh an sagart broсна uirthi gach maidin. Cóiríodh sé an íobairt uileloiscthe uirthi, agus dódh sé inti saill na n-íobairtí comaoineach. ¹³Bíodh tine dhearg i gcónaí ar an altóir; ná ligtear in éag í.

¹⁴Seo é gnás na habhlainne: Tugadh duine de chlann mhac Árón í isteach os comhair na haltóra i láthair an Tiarna. ¹⁵Tógadh sé dorn de phlúr mín na habhlainne – leis an ola

agus an túis a cuireadh léi – agus dódh sé an chuid chuimhnithe seo ar an altóir mar bholadh cumhra taitneamhach leis an Tiarna. ¹⁶Itheadh Áróan agus a chlann mhac an chuid eile di; ach ithidís í mar bhuilíní slimaráin in áit naofa i gcúirt Bhoth na Teagmhála. ¹⁷An chuid a thugaim dóibh de mo íobairt loiscthe, ná bruitear í agus gabháile inti; is cuid shárnaofa í, dála an íobairt pheaca agus an íobairt chúitimh. ¹⁸Is ceadmhach do gach fireannach de chlann Áróan an chuid seo de íobairt loiscthe an Tiarna a ithe. Dlí síoraí é seo do bhur sliocht go léir: gach duine a bhainfidh leo, beidh siad coisricthe.”

¹⁹Labhair an Tiarna le Maois agus dúirt: ²⁰“Sí seo an íobairt nach foláir d’Áróan agus dá chlann mhac a ofráil don Tiarna lá a n-ungtha: Deachú éafá de phlúr mín mar abhlann shíoraí, a leath ar maidin agus an leath eile tráthnóna. ²¹Ní mór é bhruith ar ghrídeall agus ola a fhuineadh leis. Tabhair leat isteach ina phíosáí é agus é bruite mar abhlann agus ofráil é ina bholadh cumhra taitneamhach leis an Tiarna. ²²An sagart ar chlann Áróan atá le hungadh ina áit, déanadh sé mar an gcéanna. Dlí síoraí é seo. Ní foláir an t-iomlán a loscadh don Tiarna. ²³Gach abhlann a ofráilann sagart, dóitear í go léir; níl aon chuid di le hithe.”

²⁴Labhair an Tiarna le Maois agus dúirt: ²⁵“Labhair le hÁróan agus lena chlann mhac agus abair:

Seo é gnás an íobairt pheaca: Maraítear íobarthach an pheaca i láthair an Tiarna san áit ina maraítear íobarthach an uileloiscthe; tá sé sárnaofa. ²⁶An sagart a ofráilann an íobairt seo ar son peaca, itheadh sé í. Itear í in áit naofa i gcúirt Bhoth na Teagmhála. ²⁷Aon ní a bhainfidh le feoil an íobarthaigh seo, beidh sé naofa; má stealltar aon bhraon dá fhuil ar éadach, ní foláir an smál a ní in áit naofa éigin. ²⁸An soitheach cré ina

mbruitear an fheoil, ní foláir é a smiotadh; ach más i soitheach cré-umha a dhéantar í a bhruith, tá sin le sciúradh agus le ní le huisce. ²⁹Gach fireannach sagairt, is ceadmhach dó í a ithe; tá sí sárnaofa. ³⁰Na híobairtí peaca a dtugadh cuid dá bhfuil isteach i mBoth na Teagmhála chun leorghníomh a dhéanamh istigh sa sanctóir, ní ceadmhach d'aon duine aon chuid díobh a ithe. Ní foláir iad go léir a loscadh ar an tine.

7 Seo é gnás an íobairt chúitimh: Tá sí seo sárnaofa. ²Maraítear íobarthach an chúitimh san áit ina maraítear na huileloiscthigh, agus croitear a chuid fola ar imill na haltóra. ³Ofráladh an sagart a shaill go léir: an t-eireaball méith, an tsail timpeall an ionathair, ⁴an dá dhuán agus an tsail orthusan agus ar na háranna, agus an meall saille a bhainfidh sé ó na duáin; ⁵dódh an sagart na píosaí sin ar an altóir mar íobairt uileloiscthe don Tiarna. Íobairt chúitimh í seo. ⁶Is ceadmhach do gach fireannach sagairt í a ithe. Ní foláir í a ithe in áit naofa; tá sí sárnaofa.

⁷Is é dála an íobairt pheaca é ag an íobairt chúitimh; is ionann gnás dóibh. An sagart a dhéanann leorghníomh léi, bíodh sí aige. ⁸An sagart a ofrállann íobairt uileloiscthe ar son duine, bíodh seithe an íobarthaigh uileloiscthe a d'ofráil sé aige. ⁹Gach abhlann a bácáladh i sorn, gach abhlann bruite ar ghrideall nó in oigheann, bíodh sí ag an sagart a ofrállann í. ¹⁰Gach abhlann fuinte le hola, nó tur, bíodh sí ag clann Árón go léir gan idirdhealú.

An Íobairt Chomaoineach

¹¹Seo é gnás an íobairt chomaoineach le hofráil ag duine don Tiarna: ¹²Má tá sí á hofráil le híobairt bhuíochais, ofráladh sé mar aon léi builíní slimaráin fuinte le hola, cácaí slime le hola leata orthu, agus cístí de phlúr mín fuinte go maith le hola. ¹³Tá an ofráil seo le cur leis na builíní aráin ghabháilte agus leis an íobairt chomaoineach bhuíochais. ¹⁴Tá ceann de na builíní as gach ofráil le cur i láthair an Tiarna mar íobairt; bíodh sin ag an sagart a chroith fuil an íobairt chomaoineach. ¹⁵Foail an íobarthaigh chomaoineach bhuíochais, itear í lá a hofrála; ná fágтар aon ruainne dí go maidín. ¹⁶Ach má bhíonn an t-íobarthach á íobairt mar ofráil mhóide nó méine, itear é lá a ofrála, agus itear an fuilleach lá arna mhárach; ¹⁷ach má bhíonn aon chuid d'fheoil an íobarthaigh fágtha ar an tríú lá, loisctear sa tine é. ¹⁸Má itear an fheoil a hofráladh ina híobairt chomaoineach ar an tríú lá, ní ghlacfar le fear a hofrála, ná ní rachaidh sí chun a chreidiúna; is foail thruaillithe í; agus fear a caite, beidh drochiarsmaí a choire air. ¹⁹Foail a bhaineann le haon ní neamhghlan, ná hitear í, ach loisctear sa tine í. Ní miste d'aon duine glan foail a ithe ²⁰ach an duine a íosfaidh foail íobairt chomaoineach a ofráladh don Tiarna, agus é fós neamhghlan, déantar an duine sin a ionnarbadh óna phobal. ²¹Má bhaineann duine le neamhghlan, duine nó ainmhí neamhghlan, nó aon ní truaillithe, agus ansin foail íobairt chomaoineach don Tiarna a ithe, déantar an duine sin a ionnarbadh óna phobal.”

²²Labhair an Tiarna le Maois agus dúirt: ²³“Labhair le clann Iosrael agus abair leo: Ná hithigí saill ar bith, saill daimh, ná caorach, ná gabhair. ²⁴Saill ainmhí a gheobhaidh bás uaidh féin, nó saill ainmhí a stollfaidh ainmhithe allta, ní miste daoibh feidhm ar bith

eile a bhaint aisti, ach ní ceadmhach daoibh féin í a ithe. ²⁵ Aon duine a itheann saill ainmhí a ofráladh ina íobairt dhóite don Tiarna, déantar é a ionnarbadh óna phobal. ²⁶ Cibé áit ina mbíonn cónaí oraibh, ná caithigí aon sórt fola, fuil éin ná fuil ainmhí. ²⁷ Aon duine a chaitheann fuil d'aon sórt, déantar é a ionnarbadh óna phobal.”

Cuid an tSagairt

²⁸ Labhair an Tiarna le Maois agus dúirt: ²⁹ “Labhair le clann mhac Iosrael agus abair: Aon duine a ofrálann íobairt chomaoineach don Tiarna, tugadh sé cuid dá íobairt mar ofráil. ³⁰ Tugadh sé ofráil dhóite an Tiarna, an tsaill ar an mbrollach is é sin, ina lámha féin. Tugadh sé í sin agus an brollach féin chomh maith, d’fhonn an dleacht ar leith a ofráil i láthair an Tiarna. ³¹ Ní foláir don sagart an tsaill a dhó ar an altóir, ach bíodh an brollach ag Áron agus ag a chlann mhac. ³² Cuirigí an cheathrú dheas de na híobairtí comaoineach i leataobh agus tugaigí don sagart í. ³³ An cheathrú dheas an chuid is dual don mhac le hÁron a ofrálann fuil agus saill an íobairt chomaoineach. ³⁴ An brollach, dá réir sin, lena ndéantar an dleacht ar leith a ofráil, agus an cheathrú a ofráiltear, tógaim ar ais iad as na híobairtí comaoineach a ofrálann clann Iosrael, agus tugaim iad d’Áron an sagart agus dá mhic; reacht síoraí é seo ag ceangal chlann Iosrael.”

³⁵ Sin é mar sin cuid Áron agus a mhac d’íobairtí uileloiscthe an Tiarna an lá a chuir sé i láthair an Tiarna iad le bheith ina sagairt aige. ³⁶ D’ordaigh an Tiarna clann Iosrael á thabhairt sin dóibh an lá a ungtar iad; reacht síoraí é seo dá sliocht ó ghlúin go glúin.

³⁷Sin é dá réir sin gnás an uileloiscthe, na habhlainne, an íobairt pheaca, na n-íobairtí cúitimh agus insealbhaithe agus comaoineach. ³⁸Sin é a d’ordaigh an Tiarna do Mhaois ar Shliabh Shíonáí nuair a d’aithin sé do chlann Iosrael a n-ofrálacha a thabhairt chun an Tiarna i bhfásach Shíonáí.

Insealbhú na Sagart

8 Labhair an Tiarna le Maois agus dúirt: ²“Beir leat Árón agus a chlann mhac leis, agus na héidí, agus an criosma, agus an tarbh don íobairt pheaca, agus an dá reithe, agus an cliabh slimaráin. ³Gair an comhthionól go léir le chéile ansin ag doras Bhoth na Teagmhála.” ⁴Rinne Maois de réir mar d’ordaigh an Tiarna dó; chruinnigh an comhthionól ag doras Bhoth na Teagmhála. ⁵Agus dúirt Maois leis an gcomhthionól: “Seo mar a d’ordaigh an Tiarna a dhéanamh.”

⁶Rug Maois Árón agus a chlann mhac os a gcomhair agus nigh iad le huisce. ⁷Chuir sé an t-ionar air, chuir an crios faoina choim, chuir an fhallaing uime agus chuir an t-éafód air. ⁸Chuir sé an lúireach air agus shocraigh inti an tÚirím agus an Tuimím. ⁹Chuir sé an cheannbheart ar a cheann agus shocraigh an lann óir uirthi chun tosaigh; í sin an choróin bheannaithe de réir mar a d’ordaigh an Tiarna do Mhaois.

¹⁰Fuair Maois an criosma ansin agus rinne an taibearnacal agus a raibh ann a ungradh agus a choisreacan. ¹¹Chroith sé cuid de seacht n-uaire ar an altóir agus rinne an altóir agus a ghréithe, agus an t-umar gona bhonn a ungradh á gcoisreacan. ¹²Ansin dhoirt sé cuid den chriosma ar cheann Árón á choisreacan leis an ungradh. ¹³Ansin rug Maois leis

clann mhac Áróin, chuir ionair orthu, chuir criosanna faoina gcoim, agus boinéid ar a gceann de réir mar d'ordaigh an Tiarna do Mhaois.

¹⁴ Ansin thug sé tarbh an íobairt pheaca i láthair, agus leag Áróin agus a chlann mhac a lámha ar cheann an tairbh sin. ¹⁵ Mharaigh Maois é. Ansin thóg sé an fhuil agus chuir cuid di, lena mhéar, ar bheanna na haltóra timpeall á glanadh. Dhoirt sé an chuid eile den fhuil ag bun na haltóra agus rinne í a choisreacan le gnás an leorghnímh ar a son. ¹⁶ Thóg Maois an tsaille go léir a bhí timpeall an ionathair, an meall saille ar an ae, an dá dhuán agus a gcuid saille, agus dhóigh sé an méid sin go léir ar an altóir. ¹⁷ Ach seithe an tairbh, a fheoil agus otrach, dhóigh sé lasmuigh den champa iad de réir mar d'ordaigh an Tiarna do Mhaois.

¹⁸ Ansin thug sé an reithe don íobairt uileloiscthe i láthair. Leag Áróin agus a chlann mhac a lámha ar cheann an reithe. ¹⁹ Mharaigh Maois é agus dhoirt a chuid fola ar imill na haltóra. ²⁰ Ansin rinne sé ceathrúna den reithe, dhóigh sé an ceann, na spólaí agus an tsaille. ²¹ Tar éis an t-ionathar agus na cosa a ní le huisce, loisc Maois an reithe go léir ar an altóir, mar íobairt uileloiscthe, a bhí ina boladh cumhra a thaitin leis an Tiarna; ba íobairt dhóite don Tiarna í de réir mar a d'ordaigh an Tiarna do Mhaois.

²² Ansin thug sé an reithe eile i láthair, d'íobairt an insealbhairthe. Leag Áróin agus a chlann mhac a lámha ar cheann an reithe. ²³ Ansin mharaigh Maois é, agus thóg cuid den fhuil agus chuir ar mhaothán cluaise deise Áróin í, ar ordóg a láimhe deise, agus ar ordóg a choise deise. ²⁴ Ansin tugadh clann mhac Áróin i láthair agus chuir Maois cuid den fhuil ar mhaothán a gcluaise deise, ar ordóg a láimhe deise agus ar ordóg a gchoise deise. Agus dhoirt Maois an chuid eile den fhuil ar imill na haltóra. ²⁵ Ansin thóg sé an tsaille: an

t-eireaball méith, an tsaille ar an ionathar, an meall saille ar an ae, an dá dhuán agus an tsaille orthusan, agus an cheathrú dheas. ²⁶As an gcliabh slimaráin a bhí leagtha os comhair an Tiarna, thóg sé builín slim agus builín aráin fuinte le hola, agus cáca. Leag sé iadsan ar an tsaille agus ar an gceathrú dheas, ²⁷agus chuir sé an t-iomlán i lámha Árón agus a mhac agus rinne iad a ofráil mar dhleacht ar leith i láthair an Tiarna. ²⁸Ansin ghlac Maois ar ais óna lámha iad agus loisc ar an altóir iad fara an íobairt uileloiscthe. Ba í seo íobairt an insealbhaithe a bhí ina boladh cumhra a thaitin leis an Tiarna. Ba íobairt dhóite don Tiarna í. ²⁹Ansin thóg Maois an brollach agus rinne é a ofráil mar dhleacht ar leith i láthair an Tiarna. Bhí an chuid sin de reithe an insealbhaithe ag Maois, mar a d’ordaigh an Tiarna do Mhaois.

³⁰Ansin thóg Maois cuid den chrisma agus den fhuil a bhí ar an altóir, agus dhoirt ar Árón agus ar a éidí í, agus ar a chlann mhac agus ar a n-éidí. Choisric sé Árón agus a éidí, a chlann mhac agus a n-éidí, ar an gcuma sin.

³¹Ansin dúirt Maois le hÁrón agus lena chlann mhac: “Déanaigí an fheoil a bhruith ag doras Bhoth na Teagmhála, agus ithigí ansiúd í; agus mar an gcéanna leis an arán do íobairt an insealbhaithe atá sa chliabh faoi mar a d’ordaigh mé á rá: Itheadh Árón agus a chlann mhac é! ³²A mbíonn fágtha den fheoil agus den arán, déanaigí é a dhó. ³³Ar feadh seacht lá ní rachaidh sibh lasmuigh de dhoras Bhoth na Teagmhála go dtí go mbeidh téarma bhur n-insealbhaithe caite agaibh; tógfaidh bhur n-insealbhú seacht lá. ³⁴D’ordaigh an Tiarna dúinn déanamh mar a rinneamar inniu ag comhlíonadh ghnás an leorghnímh ar bhur son. ³⁵Ní foláir daoibh fanacht seacht lá agus seacht n-óiche ag doras Bhoth na Teagmhála ag comhlíonadh ghnás an Tiarna; déanaigí amhlaidh agus ní baol daoibh an

bás. Sin é an t-ordú a fuairesas.”³⁶ Rinne Áróin agus a chlann mhac gach ní a d’ordaigh an Tiarna trí Mhaois.

Na Sagairt i mBun a gCúraim

9 Ar an ochtú lá, ghlaigh Maois ar Áróin agus ar a chlann mhac agus ar sheanóirí Iosrael. ²Dúirt sé le hÁróin: “Tóg lao d’íobairt pheaca, agus reithe don íobairt uileloiscthe; bídis araon gan mháchail, agus tabhair leat chun an Tiarna iad. ³Ansin abair le clann mhac Iosrael: ‘Togaigí pocán gabhair don íobairt pheaca, agus lao agus uan bliana, iad araon gan mháchail, don íobairt uileloiscthe. Do na híobairtí comaoineach: ⁴damh agus reithe le marú i láthair an Tiarna agus abhlann fuinte le hola. Óir taispeánfaidh an Tiarna é féin daoibh inniu.’” ⁵Thugadar leo os comhair Bhoth na Teagmhála gach ar ordaigh Maois; tháinig an comhthionól uile i gcóngar agus sheasadar i láthair an Tiarna. ⁶Dúirt Maois: “Is é seo a d’ordaigh an Tiarna daoibh a dhéanamh, d’fhonn go bhfoilseofaí a ghlóir daoibh.” ⁷Ansin dúirt Maois le hÁróin: “Téigh chun na haltóra agus ofráil d’íobairt pheaca, agus d’íobairt uileloiscthe agus ceiliúir ar an gcuma sin gnás an leorghnímh duit féin agus do do mhuintir. Ansin tabhair ofráil an phobail agus ceiliúir an gnás leorghnímh dóibh, faoi mar a d’ordaigh an Tiarna.”

⁸Chuaigh Áróin chun na haltóra agus mharaigh sé an lao mar íobairt ar son a pheaca féin. ⁹Ansin thug clann Áróin an fhuil chuige; thum sé a mhéar san fhuil agus chuir cuid di ar bheanna na haltóra, agus dhoirt fuilleach na fola ag bun na haltóra. ¹⁰Saill an íobairt

pheaca, na duáin agus an meall saille ar an ae, loisc sé ar an altóir iad mar a d'ordaigh an Tiarna do Mhaois. ¹¹Loisc sé an fheoil agus an tseithe lasmuigh den champa.

¹²Mharaigh Áróin an t-íobarthach a bhí le huileloscadh ansin; thug a chlann mhac an fhuil chuige agus dhoirt sé í ar imill na haltóra. ¹³Ansin thugadar dó an t-íobarthach ina spólaí roinnte, a cheann chomh maith, agus dhóigh sé an t-iomlán seo ar an altóir. ¹⁴Nigh sé an t-ionathar agus na cosa agus dhóigh iad ar an altóir mar aon leis an uileloisctheach.

¹⁵Ansin thug sé ofráil an phobail i láthair. Thóg sé gabhar ofráil pheaca an phobail, mharaigh é, agus d'ofráil é ar son peaca dála an chéad chinn. ¹⁶Thug sé an íobairt uileloiscthe i láthair ansin agus rinne de réir an ghnáis. ¹⁷An abhlann a thug sé i láthair ansin; thóg sé dorn aisti agus dhóigh ar an tine é fara íobairt uileloiscthe na maidine.

¹⁸Ar deireadh mharaigh sé an damh agus an reithe mar íobairt chomaoineach don phobal. Shín clann Áróin an fhuil chuige agus dhoirt sé í ar imill na haltóra. ¹⁹Saill an daimh agus an reithe – an t-eireaball méith, an tsail timpeall an ionathair, na duáin, an meall saille ar an ae – ²⁰chuir sé an méid sin go léir ar na brollaigh agus loisc é go léir ar an altóir. ²¹Rinne Áróin na brollaigh agus an cheathrú dheas a ofráil mar dhleacht ar leith faoi mar a d'ordaigh an Tiarna do Mhaois.

²²Ansin d'ardaigh Áróin a lámha i dtreo an phobail agus bheannaigh iad. Nuair a bhí an íobairt pheaca, an íobairt uileloiscthe, agus an íobairt chomaoineach déanta aige ar an gcuma sin, tháinig sé anuas ²³agus chuaigh isteach i mBoth na Teagmhála le Maois. Amach leo araon ansin chun an pobal a bheannú agus d'fhoilsigh glóir an Tiarna don phobal ar fad. ²⁴Phreab lasair amach ó láthair an Tiarna agus loisc sí an tsail ar an altóir.

Ar a fheiceáil sin don phobal, chuireadar na gártha áthais suas, agus thiteadar ar a n-aghaidh.

Dlíthe Breise

10Nádáb agus Aibíchiú, beirt mhac Árón, thóg gach duine díobh a thúiseoir, chuir tine ann, tús ar an tine agus d’ofráladar i láthair an Tiarna tine mhídhleathach nach raibh ordaithe aige dóibh.² Ansin phreab lasair amach ó fhianaise an Tiarna agus scrios iad, agus fuair eadar bás i láthair an Tiarna.³ Dúirt Maois le hÁrón: “Sé seo a bhí i gceist ag an Tiarna á rá:

‘Taispeánfaidh mé mo naofacht i measc a bhfuil i ngar dom,
Agus don phobal go léir foilseofar mo ghlóir.’”

Níor fhan focal ag Árón.

⁴Ghlaoigh Maois ar Mhíseáel agus ar Ealzáfán, mic Uizíel uncail Árón, agus dúirt leo: “Tagaigí agus beirigí bhur mbráithre libh i bhfad ón sanctóir, ón gcampa amach.”

⁵Thángadar agus rugadar leo iad, a n-ionair fós orthu, ón gcampa amach mar a d’ordaigh Maois.

⁶Dúirt Maois le hÁrón agus lena mhic Eileázár agus Íteámár: “Ná stollaigí gruaig bhur gcinn agus ná sracaigí bhur gcuid éadaigh; ní baol daoibh an bás; is leis an gcomhthionól uile atá sé i bhfearg; is é teaghlach Iosrael uile a chaithfidh bhur mbráithre a chaoineadh, bhur mbráithre a scrios tine an Tiarna.⁷Ná fágaigí doras Bhoth na Teagmhála le heagla go bhfaigheadh sibh bás; óir tá criosma an Tiarna oraibh.” Rinneadar mar a dúirt Maois.

⁸Labhair an Tiarna le hÁrón agus dúirt: ⁹“Nuair a bhíonn sibh ag dul isteach i mBoth na Teagmhála, tú féin agus do chlann mhac mar aon leat, ná hólaigí fíon ná braon cruu, le heagla an bháis. Reacht síoraí é sin ag bhur sliocht ó ghlúin go glúin. ¹⁰Bíodh an scéal amhlaidh chomh maith agus sibh ag dealú an naofa ón gcoitianta, an ghlan ón neamhghlan, ¹¹agus nuair a bheidh na reachtanna go léir a dheachtaigh an Tiarna dóibh trí bhéal Mhaois agaibh á dteagasc do chlann Iosrael.”

¹²Dúirt Maois le hÁrón agus le hEileázár agus Íteámár, na mic leis a bhí fágtha: “Tógai gí fuilleach na habhlainne atá fágtha d’íobairtí dóite an Tiarna. Ithigí an chuid shlim di láimh leis an altóir, óir tá sí sárnaofa. ¹³Ithigí in áit naofa í, óir is í sin do cheartroinn agus ceartroinn do mhac de na híobairtí tine don Tiarna. Sin é an t-órdú a fuair mé. ¹⁴Ach an brollach a ofráladh agus an cheathrú a cuireadh i leataobh, ithigí in áit ghlan iad, tusa agus do chlann mhac agus d’iníonacha mar aon leat; óir sin í an chuid d’íobairtí comaoineach chlann Iosrael is dual duitse agus do do chlann mhac agus do d’iníonacha mar aon leat. ¹⁵An cheathrú a cuireadh i leataobh agus an brollach a ofráladh nuair a dódh an tsail, bídís agatsa agus ag do chlann mhac mar aon leat, tar éis iad a ofráil i láthair an Tiarna mar dhleacht ar leith, de réir dlí shíoraí mar a d’ordaigh an Tiarna.”

¹⁶Rinne Maois ansin fiosrú grinn faoin ngabhar a ofráladh mar íobairt pheaca agus fuair amach gur dhóigh siad é. Tháinig fearg air le hEileázár agus Íteámár, na mic le hÁrón a bhí fágtha: ¹⁷“Cén fáth,” ar sé, “nár ith sibh an t-íobarthach peaca seo san áit bheannaithe? Is rud sárnaofa é a tugadh daoibh d’fhonn go n-iompródh sibh cionta an chomhthionóil agus gnás an leorghnámh a chomhlíonadh dóibh i láthair an Tiarna. ¹⁸Níor

tugadh a fhuil laistigh den sanctóir agus ba chóir daoibh go deimhin a fheoil a ithe sa sanctóir faoi mar a d’ordaigh mé daoibh.”¹⁹ Dúirt Áron le Maois: “D’ofráil siad a n-íobairt pheaca agus a n-íobairt uileloiscithe inniu, i láthair an Tiarna. Ach féach, dá mbeinnse i gceist, dá n-íosfainn an ofráil pheaca inniu, an mbeadh sin taitneamhach leis an Tiarna?”²⁰ Nuair a chuala Maois an méid sin bhí sé sásta.

Ainmhithe Glana agus Neamhghlana

11 Labhair an Tiarna le Maois agus le hÁron agus dúirt leo:² “Labhraigí le clann Iosrael agus abraigí:

Seo iad na dúile beo is ceadmhach daoibh a ithe de ainmhithe na talún:³ Aon ainmhí a scoilteann an chrúb á roinnt ina dhá leath, agus a chognaíonn an chíor.⁴ Ach orthu siúd a chognaíonn an chíor nó a scoilteann an chrúb, ní ceadmhach daoibh iad seo a ithe: an camall, fág go gcognaíonn sé an chíor, bíodh sé neamhghlan agaibh, mar nach scoilteann sé an chrúb;⁵ an broc carraige, fág go gcognaíonn sé an chíor, bíodh sé neamhghlan agaibh mar nach scoilteann sé an chrúb;⁶ agus an giorria, fág go gcognaíonn sé an chíor, bíodh sé neamhghlan agaibh, mar nach scoilteann sé an chrúb;⁷ agus an mhuc, fág go bhfuil crúb scoilte roinnte ina dhá leath aici, bíodh sí neamhghlan agaibh mar nach gcognaíonn sí an chíor.⁸ Ná hithigí a gcuid feola, ná bainigí lena gconablaigh; bídis neamhghlan agaibh.

⁹ Seo iad na dúile beo is ceadmhach daoibh a ithe dá maireann sna huiscí: dá bhfuil in uiscí na mara agus na habhann, ní miste daoibh gach a bhfuil eití agus gainní acu a ithe:

¹⁰ ach aon ní sna farraigí nó sna haibhneacha atá gan eite gan ghainne, dá bhfuil de mhíola idir bheag agus mhór sna huiscí, bíodh an ghráin agaibh orthu. ¹¹ Sea, bíodh an ghráin agaibh orthu; ná hithigí a gcuid feola agus ná bainigí lena gconablaigh. ¹² Bíodh an ghráin agaibh ar gach míol sna huiscí atá gan eite gan ghainne.

¹³ Ar na héin seo iad na cinn a bhfuil an ghráin le bheith agaibh orthu – ní ceadmhach iad a ithe; bíodh an ghráin orthu! – an t-iolar, an bhadhb, an coirneach; ¹⁴ an fiach, gach cineál préacháin; ¹⁵ gach cineál cruchóige; ¹⁶ an ostrais, an seabhac oíche, an faoileán, gach cineál seabhaic; ¹⁷ an ceann cait, an fiach mara, an t-ulchabhán, ¹⁸ an chearc uisce, an peileacán, an t-iolar gréagach, ¹⁹ an chorr éisc agus an chorr bhán de gach cineál, an húpú agus an sciathán leathair.

²⁰ Bíodh an ghráin agaibh ar gach feithid sciathánach atá ceathairchosach. ²¹ De na feithidí sciathánacha ceathairchosacha ní ceadmhach a ithe ach iad siúd a bhfuil cosa os cionn a dtroithe acu lena bhféadann siad léim as a gcorp. ²² Díobh seo dá réir sin is féidir daoibh a ithe: gach cineál lócaiste, an lócaiste ceannann de gach cineál, gach cineál criogair, gach cineál dreoilín teaspaigh; ²³ ach bíodh an ghráin agaibh ar gach feithid sciathánach eile atá ceathairchosach.

²⁴ Fágfaidh na nithe sin neamhghlan sibh; aon duine a bhaineann le conablach cinn díobh, bíodh sé neamhghlan go nóin; ²⁵ aon duine a bhéarfaidh cuid dá gconablach leis, níodh sé a chuid éadaigh agus bíodh sé neamhghlan go nóin. ²⁶ Gach ainmhí ag a bhfuil crúb, ach gan í a scoilteadh, gach ainmhí nach gcognaíonn an chíor, bídís neamhghlan agaibh; aon duine a bhaineann leo, bíodh sé neamhghlan. ²⁷ Gach ainmhí spadchosach ar na hainmhithe ceathairchosacha, bídís neamhghlan agaibh; aon duine a bhaineann lena

gconabhlach bíodh sé neamhghlan go nóin. ²⁸ An té a iompraíonn a gconabhlach, níodh sé a chuid éadaigh agus bíodh sé neamhghlan go nóin. Bídís neamhghlan agaibh.

Rialacha Eile Fúthu

²⁹ Ar na míola beaga a bhíonn ag snámhaíl ar an talamh, bídís seo neamhghlan agaibh: an t-eas, an luch, gach cineál earca, ³⁰ an firéad, an cóa, an latáhá, an caimileon, agus an tinseámat. ³¹ Bídís-sean neamhghlan agaibh i measc na míol beag; aon duine a bhaineann leo agus iad marbh, bíodh sé neamhghlan go nóin. ³² Aon rud ar bith a dtitfidh ceann marbh díobhsan air, bíodh sé neamhghlan, cibé acu soitheach adhmaid é, nó ball éadaigh, nó seithe, nó rón, nó aon earra úsáideach ar bith; ní mór é a thumadh in uisce agus bíodh sé neamhghlan go nóin; beidh sé glan ansin. ³³ Má thiteann ceann acu isteach i soitheach cré, bíodh gach a bhfuil ann neamhghlan, agus bristear é. ³⁴ Aon bhia inite a bhíonn ann, ar a dtiocfadh uisce, bíodh sé neamhghlan; aon deoch inchaite, is cuma cén soitheach ina mbíonn, bíodh sí neamhghlan. ³⁵ Aon ní ar a dtiteann cuid dá gconabhlach, bíodh sé neamhghlan; más oigheann, más sorn é, bristear é; óir is neamhghlan dóibh agus bídís neamhghlan agaibh. ³⁶ (Foinsí toibreacha agus linnte uisce, áfach, fanaidís glan;) aon ní a bhaineann le conabhlach díobh, bíodh sé neamhghlan. ³⁷ Má thiteann aon chuid dá gconabhlach ar shíol atá le cur, fanfaidh an síol glan. ³⁸ Ach má scaoiltear uisce ar an síol agus go dtiteann cuid dá gconabhlach ansin air, bíodh sé neamhghlan agaibh. ³⁹ Má chailltear ceann de na hainmhithe is ceadmhach daoibh a ithe, bíodh an té a bhaineann lena chonabhlach neamhghlan go nóin. ⁴⁰ Aon duine a chaitheann cuid dá

chonablach, níodh sé a chuid éadaigh agus bíodh sé neamhghlan go nóin; aon duine a iompraíonn an conablach, níodh sé a chuid éadaigh agus bíodh sé neamhghlan go nóin.

⁴¹Gach míol beag a shnámhann ar an talamh, bíodh an ghráin orthu, agus ná hitear iad.

⁴²Cibé rud a bhogann ar a bholg, nó a bhogann ar cheithre cosa nó breis, na míola beaga go léir is é sin a shnámhann ar an talamh, ná hitear iad, óir is gráiniúil iad. ⁴³Ná déanaigí sibh féin gráiniúil leis na míola snáfacha sin go léir; ná truailligí sibh féin leo; na truaillítear sibh tríothu. ⁴⁴Mise an Tiarna bhur nDia; ar an ábhar sin coisricigí sibh féin agus bígí naofa, óir táimse naofa. Ná truailligí sibh féin, leis na míola seo go léir a shnámhann ar an talamh. ⁴⁵Sea, mise an Tiarna a thug sibh amach as tír na hÉigipte le bheith i mo Dhia agaibh. Bígí dá bhrí sin naofa, óir is naofa mise.

⁴⁶Sin é an dlí i dtaobh na n-ainmhithe go léir, na n-éan go léir, na ndúl beo go léir a shnámhann sna huiscí, agus na míol go léir a shnámhann ar talamh, ⁴⁷chun an glan a idirdhealú ón neamhghlan, an dúil inchaite ón dúil dochaite.”

Íonghlánadh tar éis Breith Clainne

12 Labhair an Tiarna le Maois agus dúirt: ²“Labhair le clann Iosrael á rá: Má ghabhann bean gin agus go mbeireann sí mac, bíodh sí neamhghlan ar feadh seacht lá, faoi mar is neamhghlan í le linn a cúrsaí míosa. ³Ar an ochtú lá déantar timpeallghearradh ar a fhorchraiceann, ⁴agus caithfidh sí fanacht trí lá dhéag agus fiche eile i bhfuil a híonghlanta; ná baineadh sí le haon ní naofa, agus ná tagadh isteach sa sanctóir go dtí go mbíonn laethanta a glanta comhlíonta. ⁵Más iníon a bheireann sí, bíodh

sí neamhghlan ar feadh coicíse, mar is neamhghlan í le linn a cúrsaí míosa; caithfidh sí faocht sé lá agus trí fichid eile i bhfuil a híonghlanta.

⁶Nuair a bhíonn laethanta a híonghlanta caite, cibé acu do mhac nó d'iníon é, tugadh sí chun an tsagairt ag doras Bhoth na Teagmhála, uan bliana mar íobairt uileloiscthe, agus colúr óg nó colm mar íobairt pheaca. ⁷Déanadh an sagart an ofráil seo i láthair an Tiarna, agus comhlíonadh sé gnás an leorghnímh di, agus ansin beidh sí glan óna fuiliú. Sin é an dlí don bhean a bheireann mac nó iníon. ⁸Má bhíonn uan thar a hacmhainn, tógadh sí péire colm nó dhá ghearrcach colúir, ceann don íobairt uileloiscthe, an ceann eile don íobairt pheaca; déanadh an sagart gnás an leorghnímh a chomhlíonadh di agus beidh sí glan.”

Lobhra

13 Dúirt an Tiarna le Maois agus le hÁrón: ²“Nuair a bhíonn at nó gearb nó spota ar chneas duine, ní mór a bheith in amhras faoi lobhra chnis. Ní foláir an duine a bhreith chun Árón an sagart, nó go duine dá chlann mhac is sagart. ³Ní foláir don sagart an galar cnis a iniúchadh. Má bhíonn an fionnadh san áit galraithe liata, agus má bhíonn an galar ag dul sa bheo, ansin go deimhin is cás lobhra é, agus tar éis a scrúdaithe caithfidh an sagart an t-othar a fhógairt neamhghlan. ⁴Ach má bhíonn an spota bán ar an gneas agus gan de dhealramh air a bheith ag dul níos doimhne sa bheo, agus nach bhfuil an fionnadh air liata, cuireadh an sagart an t-othar ar leithrigh leis féin ar feadh seacht lá. ⁵Déanadh an sagart é a scrudú arís ar an seachtú lá, agus más dóigh leis go bhfuil an

galar ceansaithe, gan leathadh in aon bhall eile, cuireadh sé ar leithrigh leis féin é ar feadh seacht lá eile. ⁶Déanadh an sagart iniúchadh air arís an seachtú lá, agus má bhíonn an ball tinn gan luisne agus gan leathadh ar an gcráiceann, ansin fógraíodh an sagart an duine glan. Níl ann ach gearb; níodh sé a chuid éadaigh agus bíodh sé glan. ⁷Ach má leathann an ghearb ar an gcráiceann tar éis don othar é féin a thaispeáint don sagart agus é a fhógairt glan, tagadh sé i láthair an tsagairt arís. ⁸Tar éis don sagart é a iniúchadh agus a dheimhniú gur leath an ghearb ar an gcráiceann, ní foláir don sagart é a fhógairt neamhghlan. Lobhra í seo.

⁹“Nuair a bhuaileann lobhra duine, tugtar chun an tsagairt é. ¹⁰Déanadh an sagart é a iniúchadh agus má bhíonn at bán ar an gcráiceann agus léithe san fhionnadh dá bharr, agus fiolún ag borradh, ¹¹ansin is lobhra mharthanach atá ar an gcráiceann agus ní foláir don sagart é a fhógairt neamhghlan. Níl sé lena choimeád ar leithrigh; tá sé neamhghlan gan aon agó.

¹²“Ach má leathann an lobhra ar fud an chnis ar fad, má bhreacann sí cneas an othair ó cheann go bonn, go bhfios don sagart, ¹³ansin ní foláir don sagart an t-othar a iniúchadh agus má fhaigheann sé amach go gclúdaíonn an lobhra an corp ar fad, fógraíodh sé an t-othar glan. Ó tá an cneas go léir éirithe geal, tá sé glan. ¹⁴Ach a luaithe a fheicfear fiolún air, bíodh sé neamhghlan. ¹⁵Déanadh na sagairt a fhiolún a scrúdú agus an duine a fhógairt neamhghlan; tá an fiolún neamhghlan; is lobhra í. ¹⁶Má ghealann an fiolún arís, téadh an duine go dtí an sagart. ¹⁷Déanadh an sagart é a scrúdú, agus má fhaigheann sé amach go bhfuil an ball galair geal arís, fógraíodh sé an duine glan; tá sé glan.

¹⁸“Nuair a thagann neascóid ar chneas duine agus go leigheasann sí ¹⁹ach go bhfágann sí ina háit at bán nó spota le luisne bhándearg, ansin taispeánadh an duine é féin don sagart. ²⁰Déanadh an sagart é a iniúchadh agus má dhealraíonn sé a bheith dultha sa bheo agus an fionnadh ag liathadh, ansin fógraíodh an sagart neamhghlan é; is lobhra í a bhris mar neascóid. ²¹Ach arna hiniúchadh dó, mura bhfaigheann an sagart an fionnadh liath agus nach bhfuil sí dultha sa bheo, ach feo sa bhall galair, cuireadh sé an duine ar leithrigh leis féin ar feadh seacht lá. ²²Má leathann an galar ar an gcneas ansin, fógraíodh an sagart an duine neamhghlan; lobhra atá i gceist. ²³Ach mura bhfuil an spota ach sa bhall céanna, agus nach leathann sé, is créacht neascóide é agus fógraíodh an sagart an duine glan.

²⁴“Má bhíonn dó ar chneas duine agus go dtagann neascóid ar an dó, goirín geal bándearg nó báiteach bán, ²⁵ansin déanadh an sagart é a iniúchadh, agus má fhaigheann sé an fionnadh ar an ngoirín arna liathadh agus é dultha sa bheo, ansin is lobhra í a sceith sa dó. Fógraíodh an sagart an duine neamhghlan; is lobhra atá i gceist. ²⁶Ar an láimh eile mura bhfaigheann an sagart, arna iniúchadh, fionnadh liath ar an ngoirín, ná é dultha sa bheo, ach é ag feo, ansin cuireadh an sagart ar leithrigh leis féin é ar feadh seacht lá.

²⁷Scrúdaiodh an sagart é ar an seachtú lá agus má bhíonn an galar leata ar an gcneas, ansin fógraíodh an sagart neamhghlan é; lobhra atá i gceist. ²⁸Ach má fhanann an spota san aon áit, gan leathadh ar an gcneas, ach a bheith ag feo, fágann sin gur séideadh ón dó é. Fógraíodh an sagart an duine glan; níl i gceist ach créacht ón dó.

²⁹“Nuair a bhíonn cneá ar cheann nó ar smig fir nó mná, ³⁰scrúdaiodh an sagart an chneá agus má thaibhsíonn sí a bheith dultha sa bheo agus go bhfuil an fionnadh buí agus gann, ansin fógraíodh an sagart an duine sin neamhghlan; is tine dhia atá i gceist, lobhra

is é sin ar an gceann nó ar an smig. ³¹Arna hiniúchadh dó, mura bhfaigheann an sagart go bhfuil sí dultha sa bheo ná go bhfuil an fionnadh [buí], cuireadh sé an t-othar leis an ngalar tochais seo ar leithrigh leis féin ar feadh seacht lá, ³²agus ar an seachtú lá scrúdaíodh an sagart an galar; murar leath an tine dhia agus má bhíonn sí gan fionnadh buí, agus gan í dultha sa bheo, ³³ansin bearradh an t-othar a ghruaig, ach gan baint leis an tine dhia; agus cuireadh an sagart othar an ghalair tochais ar leithrigh leis féin ar feadh seacht lá eile.

³⁴Ar an seachtú lá scrúdaíodh an sagart an ball tinn agus mura bhfuil sé leata ar an gneas, agus nach bhfuil sé dultha sa bheo de réir dealraimh, ansin fógraíodh an sagart glan é; níodh sé a chuid éadaigh agus bíodh sé glan. ³⁵Ach má leathann an tine dhia ar an gneas tar éis a ghlanta, ³⁶ansin scrúdaíodh an sagart é, agus má bhíonn an tine dhia leata ar an gneas dáiríre, fágann sin go bhfuil an t-othar neamhghlan, agus ní gá don sagart an fionnadh buí a chuardach. ³⁷Ach má bhíonn an tine dhia ceansaithe dar leis, agus go mbíonn fionnadh dubh ag fás arís uirthi, fágann sin go bhfuil an tine dhia leigheasta. Tá sé glan. Fógraíodh an sagart glan é.

³⁸“Má sceitheann pucháin ar chneas fir nó mná, agus iad ina spotaí bána, ³⁹déanadh an sagart iniúchadh orthu; má bhíonn na pucháin bán mílítheach, is gríos a sceith ar an gneas; tá an t-othar glan.

⁴⁰“Má thiteann gruaig a bhlaoise de dhuine, bíonn sé pláitíneach, ach glan. ⁴¹Má thiteann an ghruaig de chlár a éadain agus dá uiseanna, bíonn maoile éadain air, ach bíonn sé glan. ⁴²Ach má thagann fiolún bándearg ar a bhlaosc nó ar a éadan maol, sin lobhra ag teacht ar bhlaosc mhaol nó ar éadan maol an duine. ⁴³Déanadh an sagart é a scrúdú agus má bhíonn at nó cneá bándearg ar a cheann maol nó ar a éadan maol, ar aon

dul le lobhra an chnis, ⁴⁴fágann sin go bhfuil lobhra ar an duine; tá sé neamhghlan.

Fógraíodh an sagart neamhghlan é; tá lobhra chinn air.

⁴⁵“An duine ar a bhfuil galar na lobhra, bíodh a chuid éadaigh ina ngeiríocha, agus a chuid gruaige ina mothall gan slacht; ní foláir dó a bhéal uachtair a fholach agus glao a chur as: ‘Neamhghlan! Neamhghlan!’ ⁴⁶Fad a mhaireann an galar, bíodh sé neamhghlan; ós neamhghlan é, maireadh sé ar leithrigh; bíodh cónaí air lasmuigh den champa.

⁴⁷“Nuair a thagann lobhra ar éadach – bíodh sé d’olann nó de líon, ⁴⁸bíodh sé ina bhall éadaigh nó ina bhrat olla nó lín, bíodh sé ina sheithe nó ina dhéantús leathair – ⁴⁹agus má thaibhsíonn glaise nó deirge san éadach seo, san ábhar, sa bhrat, sa tseithe, nó sa déantús leathair, is cás lobhra é agus taispeántar don sagart é. ⁵⁰Déanadh an sagart an lot a scrúdú agus cuireadh sé an rud loite ar leithrigh ar feadh seacht lá. ⁵¹Ar an seachtú lá, má fheiceann sé go bhfuil an lot leata ar an mball éadaigh, nó ar an ábhar, ar an tseithe nó ar an déantús leathair, cibé acu a bhíonn i gceist, is lobhra thógálach a bhíonn i gceist agus tá an rud féin neamhghlan. ⁵²Dódh sé an ball éadaigh, nó an t-ábhar, an brat lín nó olla, nó an déantús leathair is cuma cén sórt, ar a bhfuil an lot; óir is lobhra thógálach í a chaithfear a scrios le tine.

⁵³“Ach arna scrúdú dó, má fhaigheann an sagart amach nár leath an lot ar an mball éadaigh, ar an ábhar, ar an mbrat, ná ar an déantús leathair cibé sórt é, ⁵⁴ansin ordaíodh an sagart an rud ina bhfuil an lot a ní agus cuireadh sé ar leithrigh é ar feadh seacht lá eile; ⁵⁵déanadh an sagart an rud loite a iniúchadh tar éis a nite. Mura ndeachaigh aon athrú ar dhath an bhaill loite, fág nár leath an galar, tá sé neamhghlan; dóigh é sa tine; tá an galar go feirc ann, cibé acu istigh nó amuigh an lot ann.

⁵⁶“Ach má dhéanann an sagart é a iniúchadh agus go bhfaigheann sé amach go bhfuil an lot tráite tar éis a nite, gearradh sé anuas é den bhall éadaigh, den leathar, den ábhar nó den bhrat. ⁵⁷Ach má bhíonn an lot le feiceáil arís ar an mball éadaigh céanna, ar an ábhar, ar an mbrat, nó ar an déantús leathair, is cuma céard é, fágann sin go bhfuil an galar beo agus ní foláir duit tine a chur lena bhfuil loite. ⁵⁸Ach an ball éadaigh, an t-ábhar, an brat, an déantús leathair is cuma céard é, lenar scar an lot nuair a níodh é, nítear arís é, agus bíodh sé glan. ⁵⁹Sin é an dlí mar le lobhra i mball éadaigh lín nó olla, ábhar nó brat nó déantús leathair is cuma céard é, sa chás go bhfuil siad le fógairt glan nó neamhghlan.”

Lobhair á nGlanadh

14 Dúirt an Tiarna le Maois: ²“Bíodh sé seo mar dhlí don lobhar lá a ghlanta: Tugtar chun an tsagairt é. ³Téadh an sagart ón gcampa amach. Má fhaigheann an sagart amach, arna iniúchadh, go bhfuil an lobhar leigheasta ón ngalar lobhrach, ⁴ordaíodh an sagart an méid seo leanas a bhreith i gcomhair íonghlanadh an duine: dhá éan ghлана bheo, adhmaid céadrais, ábhar craorag agus craobh íosóipe. ⁵Ordaíodh an sagart ceann de na héin a mharú i soitheach cré os cionn uisce reatha. ⁶Ansin beireadh sé leis an t-éan beo, an t-admhad céadrais, an t-ábhar craorag, agus an chraobh íosóipe, agus tumadh sé an méid sin agus an t-éan beo faróthu, i bhfuil an éin a maraíodh os cionn an uisce reatha. ⁷Agus craitheadh sé seacht n-uaire í ar an té atá le híonghlanadh óna lobhra, agus fógraíodh sé glan é, agus scaoileadh sé saor faoi na bánta an t-éan beo. ⁸An té a bhíonn á

ghlanadh, níodh sé a chuid éadaigh, bearradh sé a ghruaig go léir, níodh sé é féin, agus bíodh sé glan. Ní miste dó filleadh ar an gcampa ansin, ach ní foláir dó fanacht seacht lá lasmuigh dá bhoth. ⁹Ar an seachtú lá bearradh sé a ghruaig go léir – idir cheann, mhaláí agus fhéasóg; bearradh sé a ghruaig on bpréamh. Tar éis dó a chuid éadaigh agus é féin a ní, bíodh sé glan.

¹⁰“Ar an ochtú lá beireadh sé leis dhá uan fhireanna agus fóisc gan mháchail, trí dheachú éafá de phlúr mín fuinte le hola don abhlann agus log ola. ¹¹An sagart a bhíonn ag comhlíonadh ghnás an ghlanta, tugadh sé an té atá le glanadh agus a ofrálacha os comhair an Tiarna, ag doras Bhoth na Teagmhála. ¹²Tógadh sé ceann de na huain agus ofráladh sé é mar íobairt leorghnímh, é sin agus an log ola. Déanadh sé an dleacht ar leith a ofráil i láthair an Tiarna leo seo. ¹³Maraíodh sé an t-uan ar an láthair sin san áit naofa mar a maraítear na híobarthaigh pheaca agus uileloiscthe. An íobairt leorghnímh seo, dála an íobairt pheaca, baineann sí leis an sagart; tá sí sárnaofa. ¹⁴Tógadh an sagart fuil na híobartha seo, agus cuireadh sé cuid di ar mhaothán cluaise deise an té a bhíonn á ghlanadh, ar ordóg a láimhe deise, agus ar ordóg a chois deise. ¹⁵Ansin tógadh an sagart an log ola agus doirteadh sé cuid de ar bhois a láimhe clé. ¹⁶Tumadh sé méar dá láimh dheas san ola i mbois a láimhe clé agus croitheadh sé an ola seacht n-uaire lena mhéar i láthair an Tiarna. ¹⁷Ansin cuireadh sé cuid den ola a fhanfaidh ar a bhois ar mhaothán cluaise deise an té atá le glanadh, agus ar ordóg a láimhe deise, agus ar ordóg a chois deise – anuas is é sin ar fhuil an íobairt leorghnímh. ¹⁸Fuilleach na fola i mbois a láimhe cuireadh an sagart é ar cheann an té atá le glanadh. Mar sin a chomhlíonfaidh an sagart gnás an leorghnímh i láthair an Tiarna. ¹⁹Ansin ofráladh an sagart an íobairt pheaca agus

comhlíonadh sé gnás an leorghnímh ar son an té atá le glanadh. Maraíodh sé ina dhiaidh sin íobarthach an uileloiscthe,²⁰ agus íobraíodh an sagart an íobairt uileloiscthe agus an abhlann ar an altóir. Nuair a bheidh gnás an leorghnímh comhlíonta ag an sagart dó ar an gcuma sin, bíodh sé glan.

²¹“Má bhíonn sé bocht agus gan an méid sin go léir ar a achmhainn, tógadh sé aon uan fireann amháin don íobairt leorghnímh; tá sin le tabhairt i láthair leis an dleacht ar leith a ofráil, chun gnás an leorghnímh a cheiliúradh don duine; ní gá dó a bhreith leis ach deachú éafá de phlúr mín fuinte le hola don abhlann agus an log ola,²² agus dhá cholm nó dhá ghearrcach colúir – más acmhainn dó iad – ceann d’íobairt pheaca, agus ceann eile don uileloiscadh.²³ Ar an ochtú lá ní foláir dó iad a thabhairt chun an tsagairt ag doras Bhoth na Teagmhála i láthair an Tiarna ar son a ghlanta.²⁴ Tógadh an sagart an t-uan don íobairt leorghnímh agus an log ola agus cuireadh sé i láthair an Tiarna iad leis an dleacht ar leith a ofráil.²⁵ Ansin maraíodh sé an t-uan don íobairt leorghnímh; tógadh an sagart cuid de fhuil an íobairt leorghnímh agus cuireadh sé í ar mhaothán cluaise an té atá le glanadh, ar ordóg a láimhe deise, agus ar ordóg a chois deise.²⁶ Ansin doirteadh an sagart cuid den ola ar bhois a laimhe clé,²⁷ agus croitheadh sé cuid den ola atá ar a láimh chlé seacht n-uaire lena mhéar i láthair an Tiarna.²⁸ Cuireadh sé cuid di ar mhaothán cluaise deise an té atá le glanadh, ar ordóg á láimhe deise, ar ordóg a chois deise, mar a rinne le fuil an íobairt leorghnímh.²⁹ An chuid eile den ola a fhanfaidh ar a bhois, cuireadh sé é ar cheann an té atá le glanadh, ag comhlíonadh ghnás an leorghnímh ar a shon i láthair an Tiarna.³⁰ Agus dála an dá cholm nó an dá ghearrcach colúir, más acmhainn dó iad,³¹ déanadh sé íobairt pheaca le ceann díobh agus íobairt uileloiscthe leis an gceann

eile mar aon le habhlann, de réir a acmhainne. Sin mar atá gnás an leorghnímh le comhlíonadh ag an sagart i láthair an Tiarna ar son an duine atá le glanadh.

³²“Sin é an dlí maidir le duine a bhfuil lobhra air agus a bhfuil na hofrálacha glanta thar a acmhainn.”

Lobhra Thithe

³³Labhair an Tiarna le Maois agus le hÁrón, agus dúirt: ³⁴“Nuair a shroichfidh sibh tír Chanán, atá á thabhairt agam daoibh mar shealús, agus go leagann mo lámh lobhra ar teach i bhur bhfearann dílis, ³⁵tagadh an sealbhóir le rabhadh chun an tsagairt: ‘Dealraíonn go bhfuil sórt éigin galair i mo teach.’ ³⁶Tugadh an sagart ordú ansin an teach a fholmhú roimh an sagart a dhul ag iniúchadh an ghalair le heagla go bhfógrófaí neamhghlan a mbíonn sa teach. Ansin ní foláir don sagart dul agus an teach a iniúchadh, ³⁷agus má aimsíonn sé ina iniúchadh paistí glasa nó cróna galair ar na ballaí, agus iad ag dul faoi chneas, ³⁸ansin téadh an sagart lasmuigh de dhoras, ón teach amach, agus dúnadh sé an teach ar feadh seacht lá. ³⁹Filleadh an sagart faoi chionn seacht lá, agus iniúchadh; agus má bhíonn an galar leata ar bhallaí an tí, ⁴⁰tugadh an sagart ordú na clocha ina bhfuil an galar a thógáil agus a chaitheamh in áit neamhghlan lasmuigh den chathair. ⁴¹Cuireadh sé an teach go léir á scríobadh laistigh, agus an screamh a scríobfar de, caitear í in áit neamhghlan lasmuigh den chathair. ⁴²Ansin leagtar clocha eile in áit na gcloch úd agus plástráiltear brat nua plástair ar an teach.

⁴³“Má bhriseann an galar amach arís tar éis na clocha a thógáil chun siúil agus an teach a scríobadh agus a athphlástráil, ⁴⁴tagadh an sagart á iniúchadh; má fheiceann sé gur leath an galar, ciallaíonn sin go bhfuil lobhra thógálach sa teach; tá sé neamhghlan. ⁴⁵Ní foláir an teach a scartáil, idir chlocha agus admhad agus phlástar, agus iad seo a iompar go háit neamhghlan lasmuigh den chathair.

⁴⁶“Aon duine a théann isteach sa teach agus é dúnta, bíodh sé neamhghlan go nóin. ⁴⁷Aon duine a chodlaíonn ann, ní foláir dó a chuid éadaigh a ní, agus aon duine a itheann sa teach, ní foláir dó a chuid éadaigh a ní. ⁴⁸Ach má thagann an sagart agus an teach a iniúchadh agus a fheiceáil nár leath an galar sa teach tar éis a phlástrála, ansin fógraíodh an sagart an teach a bheith glan, óir tá an galar leigheasta.

⁴⁹“Do ghlanadh an tí, tógadh sé dhá éan bheaga, adhmad céadrais, ábhar craorag agus craobh íosóipe; ⁵⁰maraíodh sé ceann de na héin i soitheach cré os cionn uisce reatha, ⁵¹agus tógadh sé an t-adhmad céadrais, an chraobh íosóipe, agus an t-ábhar craorag, agus an t-éan beo, agus tumadh sé an méid sin agus an t-éan beo faróthu i bhfuil an éin a maraíodh os cionn an uisce reatha agus croitheadh sé seacht n-uaire ar an teach í. ⁵²Tar éis dó an teach a ghlanadh le fuil an éin, leis an uisce reatha, leis an éan beo, leis an adhmad céadrais, leis an gcraobh íosóipe, agus leis an ábhar craorag, ⁵³scaoileadh sé leis an éan beo saor faoi na bánta ón gcathair amach. Nuair a bhíonn gnás an ghlanta comhlíonta ar an gcuma seo don teach, bíodh sé glan.

⁵⁴“Sin é an dlí do gach cás lobhra agus tine dhia, ⁵⁵do lobhra éadaigh agus tithe, ⁵⁶do at nó do mhéirscre nó do ghearb, ⁵⁷á shocrú cathain is glan agus is neamhghlan dóibh. Sin é dlí na lobhra.”

Neamhghlaine Ghnéis - Fir

15 Labhair an Tiarna le Maois agus le hÁrón agus dúirt: ²“Labhair le clann mhac Iosrael agus abair leo:

Nuair a tharlaíonn sileadh ó chorp fir, is neamhghlan é an sileadh sin. ³Fad a mhaireann an sileadh is mar seo leanas an dlí dá neamhghlaine: cibé acu a choisceann a chorp an sileadh nó nach ndéanann, bíodh sé neamhghlan. ⁴An leaba ar a luíonn an fear, agus aon suíochán ar a suíonn sé, bíodh sé neamhghlan. ⁵Aon duine a bhaineann lena leaba, níodh sé a chuid éadaigh, agus níodh sé é féin, agus bíodh sé neamhghlan go nóin. ⁶Aon duine a shuíonn ar shuíochán ar ar shuigh fear an tsilte, níodh sé a chuid éadaigh, agus níodh sé é féin agus bíodh sé neamhghlan go nóin. ⁷Aon duine a bhaineann le corp fir dá dtarlaíonn an sileadh, níodh sé a chuid éadaigh, agus níodh sé é féin, agus bíodh sé neamhghlan go nóin. ⁸Má chaitheann fear an tsilte seile ar dhuine atá glan, ní foláir dósan a chuid éadaigh a ní, agus é féin a ní, agus bíodh sé neamhghlan go nóin. ⁹Aon diallait ina suíonn fear an tsilte, bíodh sí neamhghlan. ¹⁰Iadsan go léir a bhaineann le haon ní a bhíonn faoi, bíodh neamhghlan go nóin. Aon duine a iompraíonn a leithéid, ní foláir dó a chuid éadaigh a ní, agus é féin a ní, agus bíodh sé neamhghlan go nóin. ¹¹Iadsan go léir a mbaineann fear an tsilte leo gan a lámha a ní, níodh a gcuid éadaigh, agus níodh iad féin agus bíodh sé neamhghlan go nóin. ¹²Gach soitheach cré a mbaineann fear an tsilte leis, bristear é; agus gach soitheach adhmaid déantar é a shruthlú le huisce.

¹³Nuair a bhíonn an té óna mbíonn an sileadh leigheasta, fanadh sé seacht lá i mbun a ghlanta. Ansin níodh sé a chuid éadaigh, agus déanadh sé a chorp a ionladh in uisce

reatha, agus bíodh sé glan. ¹⁴ Ar an ochtú lá tugadh sé leis dhá cholm nó dhá ghearrcach colúir, agus tagadh sé i láthair an Tiarna ag doras Bhoth na Teagmhála, agus tugadh sé don sagart iad. ¹⁵ Ní foláir don sagart ceann acu a ofráil mar íobairt pheaca, agus an ceann eile mar íobairt uileloiscthe. Déanadh an sagart gnás an leorghnímh a chomhlíonadh thar a cheann i láthair an Tiarna ar an gcuma sin ar son a shilte.

¹⁶ Nuair a sceitheann fear a shíol, déanadh sé a chorp go léir a ionladh in uisce agus bíodh sé neamhghlan go nóin. ¹⁷ Aon bhall éadaigh nó leathair a mbainfidh an sceith síl leis, ní foláir é a ní le huisce agus bíodh sé neamhghlan go nóin. ¹⁸ Má luíonn fear le bean agus go sceitheann síol, déanaidís araon iad féin a ionladh, agus beidh siad neamhghlan go nóin.

Mná

¹⁹ Nuair a sceitheann bean a fuil agus go sileann sí óna corp, maireadh an neamhghlaine óna cúrsaí míosa ar feadh seacht lá; aon duine a bhainfidh léi, bíodh sé neamhghlan go nóin. ²⁰ Aon leaba ar a luífidh sí agus í mar seo, bíodh sí neamhghlan; aon stól ar a súfidh sí, bíodh sé neamhghlan go nóin. ²¹ Aon duine a bhainfidh lena leaba, déanadh sé a chuid éadaigh agus é féin a ní in uisce agus bíodh sé neamhghlan go nóin. ²² Aon duine a bhainfidh le haon stól ar ar shuigh sí déanadh sé a chuid éadaigh agus é féin a ní in uisce agus bíodh sé neamhghlan go nóin. ²³ Má bhíonn aon ní ar an leaba nó ar an stól ar ar shuigh sí, agus go mbaineann duine leis, bíodh sé neamhghlan go nóin. ²⁴ Má luíonn aon fhear léi, tógfaidh sé an neamhghlaine uaithi. Bíodh sé neamhghlan ar feadh seacht lá.

Aon leaba ar a luífidh sé, bíodh sí neamhghlan. ²⁵Má sceitheann bean fuil ar feadh a lán laethanta lasmuigh dá cúrsaí míosa, nó má bhíonn breis faid lena cúrsaí, bíodh an neamhghlaine chéanna ag roinnt léi, le linn an sceite, agus a bheadh le linn a cúrsaí míosa. ²⁶Aon leaba ar a luífidh sí fad a mhaireann an sceith seo, gurb é an dála céanna aici agus ag an leaba ar a luíonn sí le linn a cúrsaí míosa. Aon stól ar a súfidh sí, bíodh sé neamhghlan dála neamhghlaine a cúrsaí. ²⁷Aon duine a bhaineann leis na nithe sin, bíodh sé neamhghlan; déanadh sé a chuid éadaigh agus é féin a ní le huisce, agus bíodh sé neamhghlan go nóin. ²⁸Nuair a thriomaíonn a sceith, fanadh sí seacht lá, agus ansin bíodh sí glan. ²⁹Ar an ochtú lá faigheadh sí dhá cholm nó dhá ghearrcach colúir agus tugadh sí léi chun an tsagairt iad ag doras Bhoth na Teagmhála. ³⁰Ní foláir don sagart ceann acu a ofráil mar íobairt pheaca agus an ceann eile mar íobairt uileloiscthe. Déanadh an sagart gnás an leorghnímh a chomhlíonadh di i láthair an Tiarna ar an gcuma sin, ar son an sceite a d'fhág neamhghlan í.

Dúnadh

³¹Seachnaigí clann Iosrael ar a neamhghlaine, le heagla go bhfaighidís bás dá barr, mar go dtruailléoidís mo thaibearnacal atá ina measc. ³²Sin é an dlí do fhear an tsilte agus d'fhear sceite a shíl agus go mbíonn sé neamhghlan dá bharr; ³³don bhean is neamhghlan de bharr a cúrsaí míosa; do fhear nó do bhean le sileadh, agus d'fhear a luíonn le bean neamhghlan.

Lá Mór an Leorghnímh

16Tar éis bhás bheirt mhac Árón, nuair a d’ofráladar tine neamhdhleathach i láthair an Tiarna agus gur cailleadh iad, ²labhair an Tiarna le Maois agus dúirt: “Abair le do dheartháir Árón gan teacht isteach, nuair a bhuaileann an fonn é, thar fial sa sanctóir i bhfianaise chathaoir na trócaire os cionn na háirce; ba bhaol báis dó é, óir taispeánaim mé féin i néal ar chathaoir na trócaire. ³Seo mar atá Árón le dul isteach sa sanctóir – le tarbh óg do íobairt pheaca agus le reithe do uileloscadh. ⁴Cuireadh sé ionar de línéadach coisricthe air féin, gléasadh sé é féin i línéadach, agus cuireadh sé crios línéadaigh faoina choim, agus ceannbheart línéadaigh ar a cheann. Tar éis dó é féin a ionladh le huisce, cuireadh sé na héidí naofa seo air féin.

⁵“Faigneadh sé dhá phocán gabhair d’íobairt pheaca agus reithe do íobairt uileloiscthe ó chomhthionól chlann Iosrael. ⁶Ofráladh Árón an tarbh mar íobairt pheaca ar a shon féin agus ceiliúradh sé gnás an leorghnímh ar a shon féin agus ar son a theaghlaigh. ⁷Tugadh Árón an dá phocán leis ansin agus cuireadh sé iad i láthair an Tiarna ag doras Bhoth na Teagmhála. ⁸Cuireadh sé an dá phocán ar cranna, ceann don Tiarna agus an ceann eile do Azázael. ⁹An pocán ar a dtitfidh crann an Tiarna, tugadh sé i láthair é agus ofráladh sé é mar íobairt pheaca, ¹⁰ach an pocán ar a dtitfidh crann Azázael, cuirtear i láthair an Tiarna é, agus an t-anam ann, chun gnás an leorghnímh a chomhlíonadh air agus é a sheoladh isteach san fhásach go hAzázael. ¹¹Ofráladh Árón an tarbh mar íobairt pheaca dó féin, agus comhlíonadh sé gnás an leorghnímh dó féin agus dá mhuintir; maraíodh sé an tarbh mar íobairt pheaca dó féin. ¹²Tógadh sé túiseoir lán de sméaróidí dearga ón altóir os

comhair an Tiarna, agus dhá chrobh de thúis mhín chumhra, agus tugadh sé thar fial isteach é,¹³ agus cuireadh sé an tuis ar an tine i láthair an Tiarna agus folaíodh sé le seamall túise cathaoir na trócaire atá ar an bhFianaise, le heagla an bháis.¹⁴ Ansin tógadh sé cuid d'fhuil an tairbh agus croitheadh sé í lena mhéar ar thosach chathaoir na trócaire; ní foláir dó an fhuil seo a chroitheadh seacht n-uaire lena mhéar os comhair chathaoir na trócaire.

¹⁵“Ansin maraíodh sé an pocán d'íobairt pheaca an phobail, agus tugadh sé a fhuil thar fial isteach. Déanadh sé dála fhuil an tairbh leis an bhfuil seo, agus croitheadh sé í ar chathaoir na trócaire agus os comhair na cathaoireach sin.¹⁶ Sin mar atá gnás an leorghnímh le comhlíonadh aige don sanctóir ar son neamhghlaine chlann Iosrael, dá gcionta agus dá bpeacaí go léir; sin é leis mar nach foláir dó a dhéanamh do Bhoth na Teagmhála a fhanann faru i lár a neamhghlaine.¹⁷ Ná fanadh aon duine i mBoth na Teagmhála ón uair a ghabhann sé isteach sa sanctóir ag déanamh leorghnímh go dtagann sé amach. Nuair a bhíonn leorghníomh déanta aige dó féin, agus dá theaghlach agus dá mhuintir, agus do chomhthionól Iosrael go léir,¹⁸ tagadh sé amach agus téadh sé go dtí an altóir atá os comhair an Tiarna agus comhlíonadh sé gnás an leorghnímh uirthi. Tógadh sé cuid d'fhuil an tairbh agus an fhocáin agus cuireadh sé í ar bheanna na haltóra timpeall.¹⁹ Croitheadh sé cuid den fhuil seacht n-uaire ar an altóir lena mhéar; sin mar atá sí le glanadh agus le naomhú aige, le híonghlánadh agus le scaradh ó neamhghlaine iomadúil chlann Iosrael.

²⁰“Nuair a bheidh gnás an leorghnímh don sanctóir, do Bhoth na Teagmhála, agus don altóir, comhlíonta aige, tugadh sé an pocán eile, an ceann beo, i láthair.²¹ Leagadh Árón a

dhá láimh ar cheann an phocáin bheo, agus admhaíodh sé coireanna uile chlann Iosrael os a chionn, agus a gcionta go léir, agus a bpeacaí go léir; agus leagadh sé sa mhullach air iad. Agus iadsan go léir leagtha sa cheann air, seoladh sé amach faoin bhfásach é ar láimh ag fear a bhíonn ullamh chuige sin; ²² agus iompróidh an pocán ualach a gcoireanna go léir leis amach faoin bhfásach.

²³“Ansin tiocfaidh Árón isteach i mBoth na Teagmhála tar éis dó an gabhar a sheoladh faoin bhfásach. Baineadh sé de an éide lín a chuir sé uime ag dul isteach sa sanctóir, agus fágadh sé ansiúd í. ²⁴ Déanadh sé é féin a ionladh in áit choisricthe, agus ansin cuireadh sé na héidí uime arís, agus gabhadh sé amach arís chun a íobairt uileloiscthe féin agus íobairt uileloiscthe a phobail a ofráil, agus leorghníomh a dhéanamh ar a shon féin agus ar son an phobail; ²⁵ ní foláir dó saill an íobairt pheaca a loscadh ar an altóir. ²⁶ An té a scaoilfidh an gabhar chun Azázel, déanadh sé a chuid éadaigh agus a chorp a ní le huisce, agus ní miste dó filleadh ar an gcampa ansin. ²⁷ An tarbh agus an gabhar a ofráladh mar íobairt pheaca, ar tugadh a gcuid fola isteach sa sanctóir do ghnás an leorghnímh, beirtear lasmuigh den champa iad mar a bhfuil a gcaiceann, a bhfeoil, agus a n-otrach le loscadh.

²⁸ An té a dhóinn iad, déanadh sé a chuid éadaigh agus a chorp a ní le huisce, agus ní miste dó filleadh ar an gcampa ansin.

²⁹“Bíodh sé seo mar dhlí síoraí agaibh: Ar an deichiú lá den seachtú mí, déanaigí troscadh, agus scoirigí den obair, idir thíorthaíoch agus dheoraí ag cur faoi in bhur measc. ³⁰ Óir is é seo an lá ar a ndéanfar gnás an leorghnímh a chomhlíonadh ar bhur son, d’fhonn sibh a ghlanadh. Glanfar sibh ó bhur bpeacaí go léir i láthair an Tiarna. ³¹ Bíodh sé ina shaoire shabóide shollúnta agaibh agus déanaigí troscadh. Dlí síoraí é seo.

³²“Sagart arna unghadh agus arna insealbhú chun fónaimh in áit a athar nach foláir an gnás leorghnímh a chomhlíonadh. Cuireadh sé uime an línéadach agus na héidí naofa, ³³ agus comhlíonadh sé leorgníomh an tsanctóra naofa, Bhoth na Teagmhála agus na haltóra. Ansin ceiliúradh sé gnás an leorghnímh thar ceann na sagart agus mhuintir an chomhthionóil uile. ³⁴ Bíodh sé seo ina dhlí síoraí agaibh: uair sa bhliain ní foláir gnás an leorghnímh a chomhlíonadh thar ceann chlann Iosrael ar son a bpeacaí go léir.” Rinneadh mar a d’ordaigh an Tiarna do Mhaois.

Íobairtí

17 Labhair an Tiarna le Maois agus dúirt: ²“Labhair le hÁrón agus lena chlann agus le clann Iosrael agus abair leo:

Seo daoibh briathar an Tiarna, á ordú: ³ Aon duine de theaghlach Iosrael a mharaíonn damh nó uan nó gabhar sa champa nó lasmuigh de, ⁴ ní foláir dó ar dtús é a thabhairt go doras Bhoth an Teagmhála lena ofráil don Tiarna os comhair a thaibearnacail; aon duine nach ndéanann amhlaidh cuirfear an fhuil a doirteadh ina leith; déantar é a ionnarbadh óna phobal. ⁵ Ar an gcuma sin, na hainmhithe is mian le clann Iosrael a mharú faoin tuath, tabharfar go dtí an sagart iad, don Tiarna, ag doras Bhoth na Teagmhála; déanfaidh siad iad a mharú ina n-íobairtí comaoineach don Tiarna. ⁶ Croitheadh an sagart an fhuil ar altóir an Tiarna atá ag doras Bhoth na Teagmhála; agus dódh sé an tsail agus taitneoidh a boladh cumhra leis an Tiarna. ⁷ Ná déanfaidís a n-íobairtí a ofráil a thuilleadh do na

saitirí dá ndearnadar striapachas tráth. Dlí síoraí é seo acu féin agus ag a sliocht ó ghlúin go glúin.

⁸“Abair leo chomh maith:

Aon duine de theaghlach Iosrael, nó aon deoraí ag cur faoi in bhur measc, a ofráilann íobairt uileloiscthe, nó íobairt eile, ⁹gan í a thabhairt go doras Bhoth na Teagmhála, chun í a ofráil don Tiarna, gearrtar amach óna phobal é. ¹⁰Aon duine de theaghlach Iosrael, nó aon deoraí ag cur faoi in bhur measc, má chaitheann sé fuil d’aon sórt, cuirfidh mé píuc orm féin chun an duine sin a chaith an fhuil agus gearrfaidh mé amach óna phobal é. ¹¹Óir san fhuil atá anam na feola; thug mé daoibh í le gnás an leorghnímh a chomhlíonadh ar son bhur n-anam ag an altóir; mar is í an fhuil a dhéanann leorghníomh ar son an anama.

¹²Uime sin a dúirt mé le clann Iosrael: Ná caitheadh aon duine agaibh fuil, ná aon deoraí ag cur faoi in bhur measc. ¹³Aon duine de theaghlach Iosrael, nó aon deoraí ag cur faoi in bhur measc, a bheireann sa tseilg ar éan nó ar ainmhí is ceadmhach a ithe, déanadh sé a fhuil a dhoirteadh agus a chlúdach le cré. ¹⁴Óir fuil gach feola is anam di; uime sin a dúirt mé le clann Iosrael: Ná caithigí fuil aon fheola mar is í a fuil anam gach feola agus aon duine a chaithfidh í, gearrfar amach óna phobal é.

¹⁵Aon dúchasach nó deoraí a itheann ainmhí a fuair bás uaidh féin nó a stoll ainmhithe allta, déanadh sé a chuid éadaigh agus é féin a ní le huisce; beidh sé neamhghlan go nóin; ansin beidh sé glan. ¹⁶Ach mura ndéanann sé a éadach ná a chorp féin a ní, bíodh deasca a lochta air.”

Drúis

18 Labhair an Tiarna le Maois agus dúirt: ²“Labhair le clann Iosrael agus abair leo: Mise an Tiarna bhur nDia. ³Ná déanaigí amhail dhéanann siad san Éigipt mar a raibh cónaí oraibh tráth; ná déanaigí amhail dhéanann siad i gCanán mar a bhfuil mé do bhur dtabhairt. Ná géilligí dá ndlíthe. ⁴Géilligí do mo reachtanna agus coimeádaigí mo dhlíthe, agus mairigí dá réir. Mise an Tiarna bhur nDia. ⁵Coimeádaigí mo dhlíthe agus mo reachtanna. An té a leanann iad, beidh an bheatha aige iontu. Mise an Tiarna.

⁶Ní ceadmhach d’aon duine agaibh druidim le bean gharghaoil leis an bhfolach a bhaint dá nochtacht. Mise an Tiarna. ⁷Ná bain an folach de nochtacht d’athar, nochtacht do mháthar is é sin; sí do mháthair í, ná bain an folach dá nochtacht. ⁸Ná bain an folach de nochtacht bhean d’athar; is í nochtacht d’athar í. ⁹Ná bain an folach de nochtacht do dheirfear, cibé acu iníon do d’athair í, nó do do mháthair. Cibé acu a shaolaítear í sa teach céanna nó a mhalairt, ná bain an folach dá nochtacht. ¹⁰Ná bain an folach de nochtacht iníon do mhic ná d’iníne; sí do nochtacht féin a nochtachtsan. ¹¹Ná bain an folach de nochtacht iníon bhean d’athar a gineadh ó d’athair. Is deirfiúr duit í; ná bain an folach dá nochtacht. ¹²Ná bain an folach de nochtacht dheirfiúr d’athar; óir sí feoil d’athar í. ¹³Ná bain an folach de nochtacht dheirfiúr do mháthar, óir sí feoil do mháthar í. ¹⁴Ná bain an folach de nochtacht dheartháir d’athar; ná druid, sé sin, lena bhean; sí d’aintín í. ¹⁵Ná bain an folach de nochtacht do bhean mhic; ós í bean do mhic í, ná bain an folach dá nochtacht. ¹⁶Ná bain an folach de nochtacht bhean do dhearthár, óir sí nochtacht do dhearthár í. ¹⁷Ná bain an folach de nochtacht mná agus a hiníne chomh

maith; ná beir leat iníon a mic ná a hiníne chun an folach a bhaint dá nochtacht. Siad d’fheoil féin iad; ba chorbhadh sin. ¹⁸Ná beir leat ar do chomhluadar ban bean agus a deirfiúr agat san am céanna, chun an folach a bhaint dá nochtacht seo fad mhaireann sí siúd.

¹⁹Ná druid le bean chun luí léi agus í neamhghlan de bharr a cúrsaí míosa. ²⁰Ná luigh go collaí le bean do chomharsan; d’fhágfadh sin neamhghlan thú. ²¹Ná lig aon duine de do chlann a thíolacadh trí thine do Mhoilic, agus ainm do Dhé a thruailliú ar an gcuma sin. Mise an Tiarna. ²²Ná luigh le fear mar a dhéanfá le bean; tá sin gráiniúil. ²³Ná luigh le haon ainmhí; d’fhágfadh sin neamhghlan thú. Ná fanadh bean le hainmhí chun luí leis. Ba bhréan an beart é.

²⁴Ná déanaigí sibh féin a thruailliú le haon nós díobh sin, óir na ciníocha a dhíbir mé chun slí a thabhairt daoibh, is leosan a rinneadar iad féin a thruailliú. ²⁵Truaillíodh an talamh; d’agair mé a choir air agus níorbh fholáir dó a dhúchasaigh a sceith de. ²⁶Ach coinnigí mo reachtanna agus mo dhlíthe agus ná déanaigí – idir dhúchasach agus dheoraí ag cur faoi in bhur measc – aon cheann de na nithe gráiniúla sin. ²⁷Óir rinne an mhuintir a mhair sa tír romhaibhse na nithe gráiniúla sin go léir, agus truaillíodh an talamh. ²⁸Má thruaillíonn sibhse é, nach ndéanfaidh sé sibh a sceith de mar a rinne leis an gcine a bhí ann romhaibh? ²⁹Óir aon duine a dhéanann rud gráiniúil díobh sin, is cuma céard é, aon duine a dhéanann a leithéid, ní foláir é a ionnabhadh óna phobal. ³⁰Coimeádaigí mo rialacha; ná géilligí do na nósanna gránna a bhí i dtreis sula dtáinig sibh; ansin ní dhéanfaidh siad sibh a thruailliú. Mise an Tiarna bhur nDia.”

Adhradh

19 Labhair an Tiarna le Maois agus dúirt: ²“Labhair le comhthionól chlann Iosrael go léir agus abair leo:

Bigí naofa, óir táimse, an Tiarna bhur nDia, naofa. ³Bíodh urraim ag gach duine díbh dá athair agus dá mháthair. Coimeádaigí mo shabóidí; mise an Tiarna bhur nDia. ⁴Ná hiompaigí chun na n-íol, agus ná dealbhaigí déithe de mhíotal. Mise an Tiarna bhur nDia. ⁵Má ofrálann sibh íobairt chomaoineach don Tiarna, déanaigí sibh féin taitneamhach, agus ansin ofráláigí amhlaidh sin í. ⁶Ní foláir í a ithe an lá céanna, nó lá arna mhárach; a mbeidh fágtha an tríú lá ní foláir é a loscadh. ⁷Má itear aon chuid di ar an treas lá, is ofráil ghráiniúil í, ní ghlacfar léi. ⁸Aon duine a itheann í, bíodh deasca a pheaca air, mar go mbíonn naofacht an Tiarna truaillithe aige; gearrtar amach óna phobal an duine sin.

⁹Ag baint an fhómhair de bhur n-ithir, ná bainigí go deireadh an cheann fearainn. Ná bailigh diasa an fhómhair. ¹⁰Ní mó ná sin ba chóir duit d’fhiniúin a lomadh, ná na caora a thit i do fhíonghort a chnuasach. Fág ag an mbocht agus ag an deoraí iad. Mise an Tiarna bhur nDia.

¹¹Ná déanaigí goid ná calaois ná feall ar bhur gcomharsa. ¹²Ná tugaigí leabhar éithigh dar m’ainm agus ainm do Dhé a thruailliú. Mise an Tiarna. ¹³Ná déan leatrom ná slad ar do chomharsa. Ná coinnigh tuarastal an fhostaí thar oíche go maidin. ¹⁴Ná cuir mallacht ar an mbalbhán, ná ceap tuisle ar chosán an daill, ach bíodh eagla do Dhé ort. Mise an Tiarna.

¹⁵Ná déanaigí éagóir i mbreithiúnas; ná bíodh lé agat leis an mbocht, ná uamhan ort roimh an gcumhachtach; ach tabhair breith ar do chomharsa de réir na córa. ¹⁶Ná bí ag gabháil timpeall ag cúlchaint ar do mhuintir féin, agus ná téigh i bhfiontar le hanam do chomharsan. Mise an Tiarna. ¹⁷Ná bíodh fuath agat i do chroí do do chomharsa, ach déan a choir a chur ar a shúile dó os ard; fágfaidh sin thú gan peaca a ghabháil ort féin. ¹⁸Ná bain díoltas amach; ná bíodh faltanas agat le clann do dhaoine muinteartha. Ní foláir duit grá a thabhairt do do chomharsa mar thú féin. Mise an Tiarna.

¹⁹Coimeádaigí mo reachtanna. Ná scaoiligí bhur n-eallach chun dáir le malairt chineáil. Ná cuir síol measctha i d'ithir agus ná cuir ball éadaigh dhá ábhar umat.

²⁰Má luíonn fear le bean agus a chuid féin a dhéanamh di, nuair is leannán daoirsí le duine eile í, gan cheannach gan saoirse, bíodh seisean freagrach sa bhraidaíocht ar chearta, ach ná cuirtear chun báis é mar nach raibh sise saor. ²¹Tugadh sé íobairt chiontachta chun an Tiarna ag doras Bhoth na Teagmhála; reithe an íobairt chiontachta.

²²Le reithe seo an íobairt chiontachta déanadh an sagart, thar ceann an duine i láthair an Tiarna, gnás an leorghnímh a chomhlíonadh ar son an pheaca a rinne sé; agus maithfear dó an peaca a rinne sé.

²³Nuair a thioctfaidh sibh isteach sa tír agus gach sórt crann toraidh a chur, bíodh meas forchraicinn agaibh ar an toradh; bíodh sé amhail rud gan timpeallghearradh agaibh ar feadh trí bliana, agus ná hithigí é. ²⁴An ceathrú bliain beidh an toradh go léir naofa, ofráil chéadtorthaí don Tiarna. ²⁵An cúigiú bliain ní miste daoibh a dtoradh a ithe agus a bhfómhar a chnuasach daoibh féin. Mise an Tiarna do Dhia. ²⁶Ná hithigí aon fheoil ina mbíonn fuil. Ná cleachtaigí asarlaíocht ná draíocht. ²⁷Ná bearraigí bhur bhfolt ina chuar

ar bhur n-uisceanna timpeall, agus ná gearraigh imill d'fhéasóige. ²⁸Ná ciorraígí bhur gcorp nuair a chailltear duine, agus ná cuirigí breacadh ar bith orthu. Mise an Tiarna.

²⁹Ná déan striapach de d'iníon agus í a thruailliú, le heagla go rachadh an tír le striapachas agus go mbeadh sé ar snámh le corbadh. ³⁰Coimeádaigí mo shabóidí agus bíodh urraim agaibh do mo shanctóir. Mise an Tiarna. ³¹Ná téigí i muinín spioraid na marbh, ná draíodóirí, mar go dtruaillíodís sibh. Mise an Tiarna bhur nDia. ³²Éirigh i do sheasamh don cheann liath agus bíodh urraim agat don duine aosta, agus bíodh eagla do Dhé ort. Mise an Tiarna.

³³Nuair a chuireann deoraí faoi faraibh in bhur ndúiche, ná cuirigí isteach air. ³⁴An deoraí a chuireann faoi faraibh, bíodh sé mar dhuine de bhur ndúchasaigh agaibh, agus bíodh grá agaibh dó mar atá daoibh féin; óir bhí sibh féin in bhur ndeoraithe i dtír na hÉigipte. Mise an Tiarna bhur nDia. ³⁵Ná déanaigí éagóir i mbreithiúnais dlí, i dtomhas faid ná meáchain ná toirte; ³⁶bíodh bhur scálaí agus bhur meáchain cóir; bíodh bhur n-éafá cóir, agus bíodh bhur hín cóir. Mise an Tiarna bhur nDia a thug sibh amach as tír na hÉigipte. ³⁷Coimeádaigí mo dhlíthe agus mo reachtanna; leanaigí iad. Mise an Tiarna.”

Pionóis

20 Labhair an Tiarna le Maois agus dúirt: ²“Abair le clann Iosrael: Aon duine de chlann Iosrael nó aon deoraí dá gcuireann fúthu in Iosrael, a thugann aon duine dá leanaí do Mhoilic, cuirtear chun báis é; gabhadh muintir na tíre cloch ar chloch air. ³Cuirfidh mé féin púic orm chun an duine sin, agus gearrfaidh mé

amach óna phobal é, mar gur thug sé leanbh leis do Mhoilic agus gur thruailligh sé mo shanctóir agus gur mhaslaigh sé m'ainm naofa ar an gcuma sin. ⁴Má thugann muintir na tíre an tsúil chaoch ar aon slí don duine sin agus é ag tabhairt leanbh leis do Mhoilic, agus gan é a chur chun báis, ⁵tabharfaidh mé aghaidh air féin agus ar a threibh, agus gearrfaidh mé amach óna bpobal iad – é féin agus cách a leanann é ag déanamh striapachais i ndiaidh Mhoilic.

⁶Má théann duine i muinín spioraid na marbh nó na ndraíodóirí, a dhéanamh striapachais ag géilleadh dóibh, cuirfidh mé púic orm féin chun an duine sin, agus gearrfaidh mé amach óna phobal é. ⁷Coisricigí sibh féin dá bhrí sin agus bígí naofa óir is mise an Tiarna bhur nDia.

⁸Coimeádaigí mo dhlíthe agus leanaigí iad, óir is mise an Tiarna a dhéanann naofa sibh. ⁹Uime sin:

Aon duine a chuireann mallacht ar athair nó ar mháthair, cuirtear chun báis é; ó chuir sé mallacht ar a athair nó ar a mháthair, bíodh a fhuil ar a mhullach féin.

¹⁰Aon fhear a dhéanann adhaltranas le bean phósta – aon fhear a dhéanann adhaltranas le bean a chomharsan, cuirtear chun báis é – an t-adhaltrach fir agus an t-adhaltrach mná chomh maith.

¹¹Fear a luíonn le bean a athar, bhain sé an folach de nochtacht a athar. Cuirtear iad araon chun báis; bíodh a gcuid fola sa mhullach orthu féin.

¹²Fear a luíonn le bean a mhic: cuirtear iad araon chun báis. Thruaillíodar a chéile; bíodh a gcuid fola sa mhullach orthu féin.

¹³Fear a luíonn le fear eile mar a dhéanfadh le bean: rinneadar coir ghráiniúil le chéile; cuirtear chun báis iad; bíodh a gcuid fola sa mhullach orthu féin.

¹⁴Fear a ghabhann chuige bean agus a hiníon: sin corbadh. Loiscítear le tine iad, eisean agus iadsan; ná bíodh aon chorbadh in bhur measc.

¹⁵Fear a luíonn le hainmhí: cuirtear chun báis é agus maraítear an t-ainmhí chomh maith.

¹⁶Bean a dhruideann le hainmhí chun luí leis: maraítear an bhean agus an t-ainmhí. Ní foláir iad a mharú; bíodh a bhfuil sa mhullach orthu féin.

¹⁷Fear a ghabhann a dheirfiúr, iníon a mhathar nó iníon a athar, chuige mar bhean: Má fheiceann sé a nochtacht agus go bhfeiceann sise a nochtachtsan, is táire é. Cuirtear chun báis os comhair an phobail iad; bhain sé an folach de nochtacht a dheirféar agus bíodh iarsmaí a dhrochbhirt air.

¹⁸Fear a luíonn le bean le linn a cúrsaí agus a bhaineann an folach dá nochtacht: Nocht sé foinse a fola agus bhain sí an folach d'fhoinsé a fola. Déantar iad araon a ionnarbadh óna bpobal.

¹⁹Ná bain an folach de nochtacht dheirfiúr d'athar ná dheirfiúr do mháthar, óir sin duine ag nochtadh a fheola féin; bíodh deasca a gcoire orthu.

²⁰An fear a luíonn le bean a uncail: Bhain sé an folach de nochtacht a uncail. Bíodh deasca a gcoire orthu, agus bás gan sliocht dóibh.

²¹An fear a ghabhann bean a dhearthár chuige mar chéile: Sin col. Bhain sé an folach de nochtacht a dhearthár. Bás gan sliocht dóibh.

²²Coimeádaigí dá bhrí sin mo dhlíthe go léir agus mo reachtanna go léir, agus déanaigí dá réir; ní dhéanfar ar an gcuma sin sibh a sceith den talamh a bhfuil mé bhur dtabhairt le cónaí ann. ²³Ná leanaigí nósanna an náisiúin atá á ndíbirt agam romhaibh; chleachtaidís na nithe úd go léir agus uime sin tháinig an ghráin agam orthu. ²⁴Tá sé ráite agam libh cheana: Beidh a dtír mar oidhreacht agaibh, agus tabharfaidh mé seilbh daoibh air, tír ina bhfuil bainne agus mil ina slaoda. Mise an Tiarna bhur nDia a scar sibh ó na ciníocha seo.

²⁵Uime sin ní foláir daoibh an t-ainmhí glan a scaradh ón neamhghlan, an t-éan neamhghlan ón nglan. Ná truailligí sibh féin le hainmhithe ná le héin, ná le haon ní dá snámhann ar an talamh dár chuir mé i leataobh le bheith neamhghlan agaibh.

²⁶Bígí naofa domsa, óir is naofa mise, an Tiarna, agus chuir mé i leataobh sibh ó na ciníocha le go mba liomsa sibh.

²⁷Aon fhear nó bean is asarlaí nó draíodóir, cuirtear chun báis iad; gabhtar de chlocha, cloch ar chloch, orthu. Bíodh a gcuid fola sa mhullach orthu féin.”

Naofacht na Sagart

21 Dúirt an Tiarna le Maois: “Labhair leis na sagairt, clann Árón, agus abair leo gan aon duine díobh á thruailliú féin trí dhul i ngar marbháin dá theaghlach, ²seachas na gaolta is gaire dhó – a mháthair nó a athair nó a mhac nó a iníon, nó a dheartháir. ³Ní miste dó dul faoi neamhghlaine ar son a dheirféar más ógh í; is gairid é a gaol leis mar go bhfuil sí fós gan céile fir. ⁴Ná déanadh sé é féin a thruailliú ar son [deirféar] pósta; d’fhágfadh sin neamhghlan é. ⁵Ná cleachtaidís bearradh baithise agus ná gearraidís imill a

bhféasóige agus ná ciorraidís a gcorp. ⁶Bídís naofa dá nDia agus ná truaillídís ainm a nDé. Is iadsan a thugann chun an Tiarna na híobairtí loiscthe, bia a nDé. Ní foláir iad a bheith naofa dá bhrí sin. ⁷Ná gabhaidís chucu mar cheile bean a thruailligh an striapachas, ná bean ar scar a fear léi; óir tá an sagart naofa dá Dhia. ⁸Bíodh sé coisricthe agat mar go n-ofrálan sé bia do Dhé. Bíodh sé naofa agat, óir táimse, an Tiarna, a naomhaíonn thú, naofa. ⁹Má thruaillíonn iníon sagairt ar bith í féin le striapachas, truaillíonn sí a hathair agus ní foláir í a loscadh le tine.

¹⁰“An sagart a chinneann ar a bhráithre, ar doirteadh an criosma ar a cheann agus a insealbhaíodh, ná mothallaíodh sé a fholt agus ná stolladh sé a chuid éadaigh. ¹¹Ná téadh sé i ngar corpáin; ná déanadh sé é féin neamhghlan fiú ar son a athar ná a mháthar. ¹²Ná gabhadh sé amach ón áit bheannaithe agus ná truaillíodh sé sanctóir a Dhé; óir iompraíonn sé coisreacan a Dhé air féin, an coisreacan a rinneadh air le hola. Mise an Tiarna.

¹³“Bean atá fós ina maighdean ní foláir dó a ghabháil chuige mar chéile. ¹⁴Bean atá ina baintreach, nó scartha óna céile, nó truaillithe ag striapachas, ná pósadh sé, ach maighdean dá mhuintir féin bíodh aige mar bhean. ¹⁵Ná truaillíodh sé a shliocht i measc a mhuintire, óir is mise an Tiarna a naomhaíonn é.”

¹⁶Labhair an Tiarna le Maois agus dúirt: ¹⁷“Abair le hÁrón:

Aon duine ar do shliocht, in aon ghlúin má bhíonn iomard air, ná tagadh sé agus bia a Dhé a ofráil. ¹⁸Ná tagadh aon duine i ngar ar a bhfuil iomard mar dhaille nó coiscéim bhacaí, nó atá ciorraithe nó míchumtha, ¹⁹nó leonta ó chois nó ó láimh, ²⁰nó atá ina chruiteachán nó ina fhíothal, ná aon duine ar a bhfuil máchail radhairc nó craicinn, nó

cneá shilidh, ná atá coillte. ²¹ Aon duine de shliocht Árón an sagart, ná tagadh sé agus íobairtí loiscthe an Tiarna a ofráil má bhíonn aon iomard air; ná tagadh sé i láthair chun bia a Dhé a ofráil má bhíonn iomard air. ²² Is ceadmhach dó bia a Dhé a ithe, idir shárnaofa agus naofa, ²³ ach ná tagadh sé i ngar don fhial agus ná druideadh sé leis an altóir mar go bhfuil iomard air; ná truaillíodh sé na nithe naofa agam; óir is mise an Tiarna a naomhaigh iad.”

²⁴ D’inis Maois an méid sin d’Árón agus dá mhic, agus do chlann Iosrael go léir.

Naofacht sna hÍobairtí

22 Labhair an Tiarna le Maois agus dúirt: ² “Abair le hÁrón agus lena chlann iad féin a naomhú trí íobairtí naofa chlann Iosrael, agus gan iad a thruailliú m’ainm; ar mo shonsa déanaidís é a naomhú; mise an Tiarna. ³ Abair é seo leo:

Aon duine ar do shliocht, in aon ghlúin, má thagann sé i ngar na n-íobairtí naofa a choisric clann Iosrael don Tiarna agus neamhghlaine air, déantar an duine sin a dhíbirt ó mo láthair. Mise an Tiarna. ⁴ Aon duine de shliocht Árón ar a mbíonn lobhra nó sileadh cneá, ná hitheadh sé na nithe naofa go nglantar é. Aon duine a bhaineann le rud a fágadh neamhghlan ag corpán, nó duine a chailleann síol, ⁵ nó a dhéantar neamhghlan trí bhaint le snáfach éigin, nó le duine eile a d’fhág air a neamhghlaine féin, cibé sórt í – ⁶ sea, aon duine a raibh caidreamh den sórt sin aige, bíodh sé neamhghlan go nóin, agus ná hitheadh sé na nithe naofa gan a chorp a ní le huisce. ⁷ Tar éis don ghrian dul faoi, bíodh sé glan agus ní miste dó na nithe naofa a ithe ós iad is beatha dó. ⁸ Ainmhí a fuair bás uaidh féin,

nó a stoll ainmhithe allta, ná hitheadh sé é; d’fhágfadh sin neamhghlan é. Mise an Tiarna.
⁹Coimeádaidís mo rialacha, agus ná gabhadh aon chiontacht iad; má bhriseann siad iad, gheobhaidh siad bás; is mise an Tiarna a naomhaíonn iad.

¹⁰Na hitheadh coimhthíoch na nithe naofa; agus ná hitheadh aoi sagairt iad ná fostúch leis. ¹¹Ach má bhíonn daor a cheannaigh sé ag sagart, ní miste don daor sin iad a ithe, dála an té a rugadh ina theach; óir caitheann siadsan a bhia féin. ¹²Má phósann iníon sagairt coimhthíoch, ná hitheadh sí an roinn naofa a cuireadh i leataobh. ¹³Ach má chailleann sí a fear nó má scarann sé uaithi, agus í gan leanbh, agus go bhfilleann sí ar theach a hathar mar a bhí aici ina hóige, ní miste di bia a hathar a chaitheamh. Ná hitheadh aon choimhthíoch é. ¹⁴Má itheann duine rud naofa gan fhios, déanadh sé é a aisíoc leis an sagart agus cúigiú dá luach de bhreis leis. ¹⁵Ná truaillídís na híobairtí naofa a chuir clann Iosrael i leataobh don Tiarna; ¹⁶d’fhágfadh sé coir orthu iad sin a ithe, rud a d’éileodh íobairt leorghnímh; óir is mise an Tiarna a naomhaigh na híobairtí seo.”

¹⁷Labhair an Tiarna le Maois agus dúirt: ¹⁸“Abair é seo le hÁrón, lena chlann mhac, agus le clann Iosrael:

Nuair a dhéanann aon duine de theaghlach Iosrael nó aon duine de na deoraithe in Iosrael, ofráil a thabhairt ar son móide nó mar íobairt dheonach le hofráil don Tiarna mar íobairt uileoiscthe, ¹⁹ní mór dó, má tháthar le glacadh leis, fireannach gan mháchail a ofráil, damh nó caora nó gabhar. ²⁰Ná híobraigí aon ní ar a bhfuil máchail óir ní ghlacfaí leis ar bhur son.

²¹Nuair a ofrálann duine íobairt chomaoineach don Tiarna, mar chomhlíonadh móide nó mar íobairt dheonach, bíodh an t-ainmhí – más den tréad nó den táin é – foirfe má

tháthar chun glacadh leis; bíodh sé gan mháchail. ²²Ainmhí dall, bacach, nó ciorraithe, ainmhí le neascóidí le tochas nó le gearba, ná hofrálaigí don Tiarna é. Ná leagaigí aon ruainne d’ainmhí den sórt sin ar an altóir mar íobairt uileloiscthe don Tiarna. ²³Damh nó uan a bheadh ina fhíothal nó míchumtha, ní cás duit é a ofráil mar íobairt dheonach, ach ní ghlacfar lena leithéid mar fhuascailt mhóide. ²⁴Ná hofrálaigí don Tiarna aon ainmhí le margairlí brúite, briste, gearrtha anuas nó gonta; ná déanaigí amhlaidh in bhur dtír féin ²⁵agus ná glacaigí lena leithéid ó lámha deoranta le hofráil mar bhia do bhur nDia. Ainimh í a máchail a d’fhágfadh nach nglacfaí leo ar bhur son.”

²⁶Labhair an Tiarna le Maois, agus dúirt: ²⁷“Lao, uan, nó meannán, fanadh sé seacht lá lena mháthair tar éis a bhreithe. Ón ochtú lá amach, beidh sé inghlactha mar íobairt uileloiscthe don Tiarna. ²⁸Ach ná maraigh an mháthair, más bó más caora, ar an aon lá lena hóg. ²⁹Má ofrálann sibh íobairt bhuíochais don Tiarna, ofrálaigí í ar mhodh inghlactha. ³⁰Ní foláir í a ithe an lá céanna gan aon chuid di a choimeád go maidin. Mise an Tiarna.

³¹“Coimeádaigí m’aitheanta agus déanaigí dá réir. Mise an Tiarna. ³²Ná truailligí m’ainm naofa d’fhonn go naomhófaí mé i measc chlann Iosrael; mise an Tiarna a naomhaíonn sibh. ³³Mise a thug amach sibh ó thalamh na hÉigipte le bheith mar Dhia agaibh. Mise an Tiarna.”

Gnás na bhFéil te Bliantúla

23 Labhair an Tiarna le Maois agus dúirt: ²⁴“Labhair le clann Iosrael agus abair leo: (Sollúna an Tiarna dá nglaoonn tú iad, is tionóil naofa iad.) Seo iad m’fhéilte

sollúnta! ³Déanaigí saothar ar feadh sé lá, ach bíodh an seachtú lá ina lánsaoire, ina lá comhthionóil naofa nach ndéanfar saothar ar bith. Cibé ait ina mbíonn cónaí oraibh, sabóid don Tiarna é seo. ⁴Seo iad féilte sollúnta an Tiarna, na tionóil naofa dá ngairfidh sibh clann Iosrael ar an lá ceaptha.

⁵An ceathrú lá déag den chéad mhí, idir dhá nóin, sin é Cáisc an Tiarna. ⁶An cúigiú lá déag den mhí chéanna féile an tSliamaráin ag an Tiarna; ithigí arán slim ar feadh seacht lá.

⁷An chéad lá bíodh tionól naofa agaibh, gan aon saothar trom a dhéanamh. ⁸Ofrálaigí íobairt loiscthe don Tiarna ar feadh seacht lá; bíodh comhthionól naofa agaibh an seachtú lá, gan aon obair a dhéanamh.”

⁹Labhair an Tiarna le Maois agus dúirt: ¹⁰“Labhair le clann Iosrael agus abair leo:

Nuair a théann sibh isteach sa tír atá á thabhairt agam daoibh, agus a fhómhar a bhaint, tugaigí céadphunann bhur bhfómhair go dtí an sagart. ¹¹Cuireadh sé i láthair an Tiarna í mar dhleacht ar leith, d’fhonn go nglacfaí libh. Amárach na sabóide a dhéanfaidh an sagart an ofráil seo. ¹²An lá céanna a dhéanfaidh sibh an dleacht ar leith seo a ofráil, ofrálfaidh sibh uan bliana gan mháchail mar íobairt uileloiscthe don Tiarna. ¹³Sé a bheidh in abhlann an lae sin, dhá dheachú de phlúr mín fuinte le hola, íobairt uileloiscthe a dtaitneoidh a cumhracht leis an Tiarna. An ofráil dí, bíodh sí d’fhíon, ceathrú hín. ¹⁴Ná hithigí aon arán, aon arbhar tíortha ná aon arán bruite, roimh an lá seo, roimh an ofráil a dhéanamh do bhur nDia. Sin reacht síoraí do bhur sliocht go léir cibé áit ina mbíonn cónaí oraibh.

¹⁵Ón lá tar éis na sabóide, ón lá a thug sibh libh punann na hofrála dleachta, comhairigí seacht lánseachtainí. ¹⁶Comhairigí leathchéad lá go dtí an lá tar éis an seachtú sabóid,

ansin ofrálaigí abhlann de ghrán úr don Tiarna. ¹⁷Tugaigí libh ó bhur dtithe, le cur i láthair mar dhleacht ar leith, dhá bhuilín fuinte as dhá dheachú dephlúr mín bruite le gabháile; céadtorthaí don Tiarna iadsan. ¹⁸Fara an arán, ofrálaigí seacht n-uan bliana gan mháchail, tarbh óg agus dhá reithe, mar íobairt uileloiscthe don Tiarna, mar aon le habhlann agus íobairt dí, agus íobairt dhóite a dtaitneoidh a cumhracht leis an Tiarna. ¹⁹Ofrálaigí pocán gabhair chomh maith mar íobairt pheaca, agus dhá uan bhliana fhireanna mar íobairt chomaoineach. ²⁰Cuireadh an sagart i láthair an Tiarna iad mar dhleacht ar leith, mar aon le harán na gcéadtorthaí. Is nithe naofa don Tiarna iadsan agus an dá uan agus fillidís ar an sagart. ²¹Bíodh comhthionól agaibh an lá céanna sin, comhthionól naofa; ní dhéanfaidh sibh aon saothar trom. Reacht síoraí é seo do bhur sliocht, cibé áit ina mbeidh cónaí oraibh.

²²Nuair a bhainfidh sibh fómhar bhur bfeairinn, ná bainigí go ceann fearainn ar fad é, agus ná cnuasaigí na diasa tar éis an fhómhair. Fágaigí ag an mbochtán agus ag an deoraí iad. Mise an Tiarna bhur nDia.”

²³Labhair an Tiarna le Maois agus dúirt: “Labhair le clann Iosrael agus abair:

²⁴An chéad lá den seachtú mí, bíodh sé ina shaoire shollúnta agaibh, cuimhneachán fógartha ag séideadh an trumpa, comhthionól naofa. ²⁵Ná déanaigí obair throm, ach ofrálaigí íobairt loiscthe don Tiarna.”

²⁶Labhair an Tiarna le Maois agus dúirt: ²⁷“An deichiú lá den seachtú mí Lá an Leorghnímh agaibh. Bíodh comhthionól naofa agaibh. Déanaigí troscadh agus ofrálaigí íobairt loiscthe don Tiarna. ²⁸Ná déanaigí aon obair an lá sin, óir is é Lá an Leorghnímh é, ina bhfuil gnás an leorghnímh le comhlíonadh ar bhur son i láthair an Tiarna bhur nDia.

²⁹ Aon duine nach ndéanann troscadh an lá sin, déantar é a ionnarbadh óna phobal; ³⁰ aon duine a dhéanann obair an lá sin scriosfaidh mé ó lár a phobail é. ³¹ Ná déanaigí aon sórt oibre; is reacht síoraí é sin do bhur sliocht, cibé áit ina mbíonn cónaí oraibh. ³² Bíodh sé seo ina shabóid saoire shollúnta agaibh, agus déanaigí troscadh. Tráthnóna an naoú lá den mhí, uaidh sin go dtí an tráthnóna dár gcionn, bíodh sé ina shabóid agaibh.”

³³ Labhair an Tiarna le Maois agus dúirt: ³⁴ “Labhair le clann Iosrael agus abair leo:

An cúigiú lá déag den seachtú mí seo féile na dTaibearnacal don Tiarna, agus maireadh sé seacht lá. ³⁵ Lá comhthionóil naofa an chéad lá; ná déanaigí aon obair throm an lá sin. ³⁶ Ar feadh seacht lá ofrálaigí íobairtí dóite don Tiarna; ar an ochtú lá bíodh comhthionól naofa agaibh agus déanaigí íobairt dhóite don Tiarna. Ceiliúradh clabhsúir é. Ná déanaigí aon obair throm an lá sin.

³⁷ Sin iad féilte cinnte an Tiarna atá le fógairt agaibh mar thráthanna tionóil naofa chun íobairtí dóite a ofráil don Tiarna, agus uileloiscthigh agus abhlanna, íobairtí agus ofrálacha dí, de réir ghnás gach lae, ³⁸ seachas sabóidí an Tiarna, agus bhur dtabhartais, agus seachas na nofrálacha móide agus deona go léir a dhéanann sibh don Tiarna.

³⁹ Ar an gcúigiú lá déag den seachtú mí, nuair a bheidh torthaí na talún cnuasaithe agaibh, déanaigí féile an Tiarna a cheiliúradh ar feadh seacht lá. Bíodh an chéad lá agus an t-ochtú lá ina lánsaoire. ⁴⁰ An chéad lá, togaigí torthaí de thogha na gcrann, géaga pailme, craobha crann duilleach, saileoga an tsrutháin, agus déanaigí lúcháir i láthair an Tiarna bhur nDia ar feadh seacht lá. ⁴¹ Déanaigí feile a cheiliúradh don Tiarna ar an gcuma sin ar feadh seacht lá gach bliain. Reacht síoraí é seo do bhur sliocht. Ceiliúraigí í sa seachtú mí. ⁴² Mairigí faoi scáthláin ar feadh seacht lá; maireadh gach Iosraelach

dúchais faoi scáthláin, ⁴³i dtreo go mba eol do bhur sliocht gur chuir mé d’iallach ar chlann Iosrael maireachtáil faoi scáthláin nua a thug mé amach iad as tír na hÉigipte. Mise an Tiarna, bhur nDia.”

⁴⁴Thug Maois tuairisc ar fhéilte sollúnta an Tiarna do chlann Iosrael ar an gcuma sin.

Rialacha Breise

24 Labhair an Tiarna le Maois agus dúirt: ²“Ordaigh do chlann Iosrael ola ghlan ológ a thabhairt chugat don lóchrann chun go mbeadh solas ar lasadh ann i gconaí.

³Lasmuigh de fhial na Fianaise, i mBoth na Teagmhála, bíodh Árón i bhfeighil an tsolais seo. Bíodh sé ar lasadh ansiúd i láthair an Tiarna ó nóin go maidin gan teip. Reacht síoraí é sin do bhur sliocht. ⁴Coimeádadh Árón na soilse i gcóir ar an gcoinnleoir d’ór glan i láthair an Tiarna i gcónaí.

⁵“Gabh chugat roinnt plúir mhín agus bruith dhá bhairín déag de, dhá dheachú d’éafá i ngach ceann. ⁶Ansin leag iad ina dhá rang, sé cinn an rang, ar an mbord glan atá i láthair an Tiarna. ⁷Cuir túis ghlan le gach rang. Sin é an bia a ofrálfar mar chuimhneachán don Tiarna ina ofráil dhóite. ⁸Cuirtear in ord i láthair an Tiarna iad gach sabóid gan teip; cuireadh clann Iosrael ar fáil iad trí chonradh síoraí. ⁹Bainidís le hÁrón agus lena chlann mhac agus ithidís iad in áit naofa, óir is roinn shárnaofa aige iad d’íobairtí dóite an Tiarna, dleacht síoraí.”

Diamhasladh - Éiric

¹⁰Bhí fear ann arbh Iosraelach mná a mháthair agus arbh Éigipteach a athair. Tháinig sé óna theach amach agus chuaigh faoin gcampa i measc chlann Iosrael agus chrom sé – mac na hIosraelaí – ar aighneas le hIosraelach sa champa. ¹¹Ansin thug mac na hIosraelaí diamhasladh don Ainm agus mhallaigh é. Thugadar go Maois é (Sealomaít iníon Dibrí de threibh Dán ainm a mháthar). ¹²Chuireadar i gcarcair é go nochtfaí toil an Tiarna dóibh.

¹³Labhair an Tiarna le Maois agus dúirt: ¹⁴“Tabhair an té a rinne an mallú lasmuigh den champa; leagadh gach duine a chuala é a lámh ar a cheann, agus gabhadh an comhthionól go léir de chlocha ann. ¹⁵Ansin abair le clann Iosrael:

Aon duine a mhallaíonn a Dhia, iompraíodh sé ualach a pheaca. ¹⁶An té a dhiamhaslaíonn ainm an Tiarna ní foláir dó bás a fháil; caithfidh an comhthionól uile gabháil de chlocha ann. Cibé acu dúchasach nó deoraí é, má mhaslaíonn sé an tAinm, cuirtear chun báis é. ¹⁷An té a mharaíonn duine, cuirtear chun báis é. ¹⁸An té a mharaíonn ainmhí, déanadh sé cúiteamh ann; anam ar anam. ¹⁹Má dhéanann duine a chomharsa a leonadh, déantar leis a ndearna sé, ²⁰briseadh ar bhriseadh, súil ar shúil, fiacail ar fhiacail. Déantar ciorrú air dála an chiorraithe a rinne sé. ²¹An té a mharaíonn ainmhí, déanadh sé cúiteamh ann; agus an té a mharaíonn duine, cuirtear chun báis é. ²²Bíodh an t-aon bhreith agaibh ar dhúchasach agus ar dheoraí; óir is mise an Tiarna bhur nDia.”

²³Nuair a bhí an méid sin ráite ag Maois le clann Iosrael, thugadar an té a rinne an mallú as an gcampa amach agus ghabhadar de chlocha ann. Rinne clann Iosrael mar a d’ordaigh an Tiarna do Mhaois ar an gcuma sin.

Na Blianta Naofa

25 Labhair an Tiarna le Maois ar Shliabh Shíonái, agus dúirt: ²“Labhair le clann Iosrael agus abair leo:

Nuair a rachaidh sibh isteach san fhearann atá á thabhairt agam daoibh, bíodh sabóid sosa ag an bhfearann don Tiarna. ³Cuir síol i d’ithir ar feadh sé bliana, agus bearr d’fhiniúin agus cnuasaigh a toradh. ⁴Ach an seachtú bliain, bíodh sabóid shollúnta sosa, sabóid don Tiarna, ag d’fhearann; ná cuir d’ithir, agus ná bearr d’fhiniúin, ⁵ná bain fómhar dá bhfásfaidh uaidh féin, agus ná cnuasaigh caora de d’fhiniúin gan bearradh. Bíodh sí ina bliain sosa ag an bhfearann. ⁶Beidh sabóid an fhearainn féin ina cothú agat féin agus ag do dhaoir, idir fhir agus mhná, ag do fhear tuarastail, agus ag an deoraí a chónaíonn leat. ⁷Bíodh a fómhar go léir mar chothú ag d’eallach chomh maith agus ag an stoc ar do thalamh.

⁸Comhair seacht seachtaine de bhlianta, sé sin aga seacht faoi sheacht de bhlianta; naoi mbliana agus daichead a bheidh sna seacht seachtaine de bhlianta. ⁹Ar an deichiú lá den seachtú mí cuir an trumpa á shéideadh; ar Lá an Leorghnímh cuirigí an trumpa á shéideadh ar fud na críche. ¹⁰Fogair an leathchéadú bliain naofa, agus fógraigí saoirse do lucht áitribh na tíre go léir; bíodh sí seo ina bliain iubhaile agaibh; filleadh gach duine agaibh ar a dhúchas, gach duine ar a mhuintir féin. ¹¹Bíodh an leathchéadú bliain sin ina bliain iubhaile agaibh; ná cuirigí síol, ná bainigí fómhar dá bhfásfaidh uaidh féin, agus ná cnuasaigh caora d’fhiniúin gan bearradh. ¹²Bíodh an iubhaile naofa agaibh agus caithigí cnuas an mhachaire.

¹³I mbliain seo na hiubhaile filleadh gach duine agaibh ar a shealúchas dúchais. ¹⁴Má dhéanann tú aon rud a dhíol le do chomharsa nó a cheannach uaidh, ná sáraigh an fear thall. ¹⁵Má dhéanann tú ceannach ó do chomharsa, cuirtear san áireamh líon na mblianta ón iubhaile; de réir líon na mblianta toraidh, déanadh sé an margadh leat. ¹⁶Dá mhéad é líon na mblianta, is ea is mó an praghas a thabharfaidh tú; dá laghad é líon na mblianta is ea is mó an lascaine; óir is líon áirithe fómhar atá á ndíol aige. ¹⁷Ná déanadh aon duine agaibh éagóir ar a chomharsa, ach bíodh eagla oraibh roimh bhur nDia. Mise an Tiarna bhur nDia.

¹⁸Déanaigí dá bhrí sin de réir mo dhlíthe agus coimeádaigí mo reachtanna; agus cleachtaigí iad, agus beidh seilbh agaibh ar bhur bhfearann beag beann ar chách.

¹⁹Tabharfaidh an talamh a thoradh uaidh, agus íosfaidh sibh bhur sáith agus beidh seilbh agaibh ar bhur bhfearann beag beann ar chách.

²⁰Sa chás go bhfiafródh sibh cad a íosfaimid an seachtú bliain seo gan síol a chur ná fómhar a bhailiú, ²¹d'ordaigh mé mo rath a bheith oraibh sa séú bliain i gconaí i dtreo go mbeadh dóthain trí bliana de thoradh inti. ²²Beidh an seantoradh fós á ithe agaibh agus sibh ag cur san ochtú bliain; sea agus beidh an seantoradh á ithe agaibh fós sa naoú bliain agus sibh ag feitheamh le fómhar na bliana sin.

Seilbh na Talún

²³Ná díoltar an talamh amach go deo, óir is liomsa an talamh agus níl ionaibhse ach lucht deoraíochta agus aíochta agamsa. ²⁴An talamh go léir in bhur seilbh, beidh ceart

fuascailte air. ²⁵ Má luíonn an bochtanas ar do dheartháir agus go gcaitheann sé a oidhreacht a dhíol, tagadh an gaol is gaire dó chuige agus déanadh sé a mbíonn díolta ag a dheartháir a fhuascailt. ²⁶ Mura mbíonn fear a fhuascailte aige, ach go dtagann speilp air féin, agus go mbíonn sás a fhuascailte aige, ²⁷ déanadh sé líon na mblianta den díshealbhú a bhíonn gan caitheamh aige a áireamh, agus an tsuim ar son an fhaid a bhíonn le dul a íoc leis an té a cheannaigh, agus a shealúchas a fháil ar ais ar an gcaoi sin. ²⁸ Ach mura mbíonn go leor maoinne aige chun é a fháil ar ais uaidh féin, ansin fanadh a mbíonn díolta aige i seilbh an té a cheannaigh go bliain na hiubhaile; i mbliain na hiubhaile ní foláir dósan é a scaoileadh agus fillfeadh sé siúd ar a shealúchas.

²⁹ Má dhíolann duine teach cónaithe i gcathair chaisil, beidh ceart fuascailte aige air go ceann bliana tar éis é a dhíol. Ní mhairfidh a cheart fuascailte thar bhliain. ³⁰ Mura bhfuasclaítear é laistigh de bhliain slán, bíodh an teach seo sa chaiseal de sheilbh dhílis shíoraí ag an té a cheannaigh agus ag a shliocht; ní scaoilfear leis sa iubhaile. ³¹ Ach na tithe sna sráidbhailte gan caiseal umpu, áirítear iad le talamh na dúiche timpeall; bainfidh ceart fuascailte leo agus ní foláir don té a cheannaigh scaoileadh leo sa iubhaile. ³² Ach maidir le cathracha na Léivíteach, beidh ceart fuascailte acu chun aon sealúchais leo sna cathracha go brách. ³³ Mura gcuireann Léivíteach a cheart fuascailte i bhfeidhm, tagadh an ceannaitheoir amach sa iubhaile as an teach a díoladh agus filleadh sé ar a theach féin, ar an mbaile ina bhfuil ceart seilbhe aige. Óir na tithe i gcathracha na Léivíteach is leo iad i measc chlann Iosrael. ³⁴ Agus an talamh beatha coimín timpeall ar na cathracha seo, ní féidir é a dhíol mar is leo é go brách.

Iasacht agus Saoirse

³⁵Má éiríonn do bhráthair atá farat dealbh, agus nach féidir leis é féin a chothú farat, ní foláir duit é a chothú mar a dhéanfá deoraí nó aoi, agus maireadh sé fós farat. ³⁶Ná héiligh ús ná ioncamas uaidh; bíodh eagla do Dhé ort agus lig do do dheartháir maireachtáil farat. ³⁷Ná tabhair iasacht airgid ar ús dó, agus ná tabhair bia dó ag súil le breis. ³⁸Mise an Tiarna bhur nDia a thug amach sibh as tír na hÉigipte chun talamh Chanán a thabhairt daoibh agus a bheith i mo Dhia agaibh.

³⁹Má éiríonn do bhráthair taobh leat dealbh agus é féin a dhíol leat, ná leag saothar daoir air. ⁴⁰Bíodh sé amhail fear tuarastail nó deoraí agat, agus oibríodh sé duit go bliain na hiubhaile. ⁴¹Ansin imíodh sé uait, é féin agus a chlann agus filleadh sé ar a mhuintir féin agus gabhadh sé seilbh arís ar a mhaoin dhúchais. ⁴²Óir is searbhóntaí liomsa iadsan agus thugas ón Éigipt amach iad agus níl siad le reic mar dhaoir. ⁴³Ná bí i do mháistir dian air, ach bíodh eagla do Dhé ort.

⁴⁴Maidir leis na daoir idir fhir is mhná a bheidh agat, tagaidís ó na ciníocha i do thimpeall; ceannaigh daoir agus daoirseacha uathusan. ⁴⁵Ní miste daoibh chomh maith iad a cheannach ó i measc na gcoimhthíoch a chónaíonn in bhur measc agus óna gclann a chónaíonn in bhur measc agus a saolaíodh ar bhur dtailte. Bíodh seilbh agaibh orthusan. ⁴⁶Ní miste daoibh iad a fhágáil le huacht ag bhur gclann mhac in bhur ndiaidh le bheith ina seilbh go brách. Bídís-sean mar dhaoir agaibh, ach ná bígí in bhur máistrí diana ar bhur mbráithre, clann Iosrael.

⁴⁷Má éiríonn coimhthíoch nó deoraí in bhur measc saibhir agus bhur mbráthair taobh leis a fháil dealbh agus é féin a reic leis siúd, leis an gcoimhthíoch nó leis an deoraí in bhur measc nó le duine dá mhuintir siúd, ⁴⁸tar éis a reaca beidh ceart fuascailte aige agus féadann bráthair leis é a fhuascailt. ⁴⁹Is féidir do dheartháir a athar, do mhac dearthár a athar, nó do dhuine dá mhuintir féin é a fhuascailt; má thagann speilp air féin, is féidir dó é féin a fhuascailt. ⁵⁰I gcomhairle le fear a cheannaithe, déanadh sé líon na mblianta ó bhliain a dhíolta go bliain na hiubhaile a áireamh; ní foláir méid na táille fuascailte a mheas de réir líon sin na mblianta; déantar an t-am a bhíonn tugtha aige dá mháistir a thomhas de réir tuarastal fostaí. ⁵¹Má bhíonn a lán blianta le dul fós, ansin ní foláir dó, de réir líon na mblianta, cuid dá phraghas reaca a aisíoc ar son a fhuascailte. ⁵²Mura mbíonn ach an beagán blianta le dul go dtí bliain na hiubhaile, ní foláir dó táille a fhuascailte a mheas leis de réir líon na mblianta seirbhíse atá dlite uaidh. ⁵³Déantar an meastachán amhail is dá mba fhear ar tuarastal é ó bhliain go bliain. Féach chuige nach mbítear dian ar an bhfear. ⁵⁴Mura ndéantar é a fhuascailt ar aon slí díobh sin scaoiltear saor é i mbliain na hiubhaile, é féin agus a chlann in éineacht leis. ⁵⁵Óir is searbhóntaí liomsa clann seo Iosrael; is searbhóntaí iad a thug mé amach as tír na hÉigipte. Mise an Tiarna bhur nDia.

Dúnadh

26Ná déanaigí aon íola daoibh féin agus ná cuirigí aon dealbh shnoite ina seasamh, ná aon ghallán; ná cuirigí aon chloch ghreanta ina seasamh in bhur gcriócha le

sléachtadh roimpi: óir is mise an Tiarna do Dhia. ²Coimeádaigí mo shabóidí agus tugaigí onóir do mo shanctóir. Mise an Tiarna.

Beannachtaí

³Má mhaireann tú de réir mo dhlíthe, agus má choimeádann tú m'aitheanta agus iad a chomhlíonadh, ⁴tabharfaidh mé an fhearthainn is gá daoibh in am agus i dtráth; tabharfaidh an talamh a thoradh uaidh agus crainn an mhachaire a gnuas. ⁵Mairfidh bualadh bhur n-arbhair go fómhar an fhíona; mairfidh fómhar an fhíona go cur an tsíl. Íosfaidh sibh bhur sáith aráin, agus mairfidh sibh in bhur dtír beag beann ar chách.

⁶Tabharfaidh mé síocháin in bhur dtír, agus beidh codladh agaibh gan baol ó aon duine. Cuirfidh mé an ruaig ar ainmhithe allta as an tír; ní ghabhfaidh an claíomh thar bhur dtír. ⁷Rachaidh sibh sa tóir ar bhur naimhde agus titfidh siad de rinn bhur gclaímh. ⁸Rachaidh cúigear agaibh sa tóir ar chéad agus céad agaibh sa tóir ar dheich míle; agus titfidh bhur naimhde de rinn bhur gclaímh. ⁹Cuirfidh mé spéis ionaibh agus déanfaidh mé rathúil líonmhar sibh agus daingneoidh mé mo chonradh libh. ¹⁰Íosfaidh sibh bhur sáith d'fhómhar na bliana caite agus caithfidh sibh an sean amach chun slí a dhéanamh don nua. ¹¹Cuirfidh mé suas mo bhoth in bhur measc, agus ní bheidh an ghráin agam oraibh. ¹²Mairfidh mé in bhur measc; beidh mé i mo Dhia agaibh, agus beidh sibh mar phobal agam. ¹³Mise an Tiarna bhur nDia a thug sibh amach as talamh na hÉigipte d'fhonn nach mbeadh sibh in bhur ndaoir acu a thuilleadh. Bhris mé an chuing lenar ceanglaíodh sibh, agus d'fhág mé ag siúl ceannard sibh.

Mallachtaí

¹⁴Mura n-éistean sibh liom, agus gach ceann de na haitheanta seo a chomhlíonadh, ¹⁵má dhiúltaíonn sibh do mo dhlíthe agus más beag oraibh mo reachtanna, agus má bhriseann sibh mo chonradh trí fhaillí a dheanamh i m'aitheanta, ¹⁶ansin is mar seo a dhéanfaidh mé libh. Scaoilfidh mé uafás tobann oraibh, díth agus fiabhras a chnaíonn na súile agus a thraochann anáil na beatha. Cuirfidh sibh síol in aisce, óir is iad bhur naimhde a íosfaidh é. ¹⁷Iompóidh mé oraibh agus buaifaidh bhur naimhde oraibh. Beidh ceannas ag bhur n-eascairde oraibh, agus teithfidh sibh gan aon duine sa tóir oraibh.

¹⁸Mura n-éistean sibh liom dá ainneoin sin, déanfaidh mé sibh a phionósú arís faoi sheacht de bharr bhur bpeacaí. ¹⁹Brisfidh mé bhur neart uabhair; fágfaidh mé bhur spéir ina iarann agaibh agus bhur dtalamh ina phrás. ²⁰Meilfidh sibh bhur neart in aisce; ní thabharfaidh bhur dtalamh a thoradh uaidh, ná bhur gcrainn a gcnuas. ²¹Má chuireann sibh i m'aghaidh agus gan éisteacht liom, leagfaidh mé na plánna sin oraibh mar phionós faoi sheacht de bharr bhur bpeacaí. ²²Scaoilfidh mé ainmhithe allta fúibh, agus déanfaidh siad slad ar bhur leanaí agus creach ar bhur n-eallach agus díothú ar bhur líon nó go mbeidh bhur mbóithre tréigthe.

²³Mura ndéanann an méid sin sibh a iompú ar ais chugam, ach go mbíonn sibh fós ag cur i m'aghaidh, ²⁴cuirfidh mise chomh maith mé féin in bhur n-aghaidhne, agus buailfidh mé le pionós faoi sheacht sibh de bharr bhur bpeacaí. ²⁵Seolfaidh mé an claíomh in bhur n-aghaidh ag díolt an chonartha; má chruinníonn sibh ar scáth a chéile in bhur gcathracha, seolfaidh mé plá in bhur measc agus tabharfar ar láimh do bhur naimhde sibh.

²⁶Brisfidh mé bhur dteannta aráin agus beidh deichniúr ban chun arán a bhruith san aon oigheann; dáilfidh siad an t-arán sin ina thomhaisíní, agus íosfaidh sibh é ach beidh ocra tar éis altaithe oraibh.

²⁷Agus mura n-éisteann sibh liom dá ainneoin sin, ach cur i m'aghaidh, ²⁸cuirfidh mé in bhur n-aghaidh le fraoch feirge, agus leagfaidh mé pionós faoi sheacht oraibh de bharr bhur bpeacaí. ²⁹Íosfaidh sibh feoil bhur mac féin agus íosfaidh sibh feoil bhur n-iníonacha féin. ³⁰Sciosfaidh mé bhur n-áiteanna arda agus smiotfaidh mé bhur n-altóirí túise. Déanfaidh mé carnáil bhur marbh a chaitheamh ar charnáil bhur n-íol marbh; beidh an ghráin ag m'anam oraibh. ³¹Fágfaidh mé bhur gcathracha ina bhfothracha; scartálfaidh mé bhur sanctóirí; ní bholóidh mé cumhracht libh a thaitneoidh liom. ³²Sciosfaidh mise, sea mise féin, an talamh i dtreo go gcuirfidh sé alltacht ar bhur naimhde a chuirfidh fúthu ann. ³³Scaipfidh mé sibh i measc na gciníocha agus nochtfaidh mé an claíomh ar bhur sála; millfear bhur gcríocha agus déanfar fásach de bhur gcathracha. ³⁴Beidh a shabóidí ag bhur bhfearann ansin gan amhras agus é bánaithe agus sibhse i gcríocha bhur naimhde. Beidh suaimhneas agus sabóidí ansin gan amhras ag an bhfearann. ³⁵Fad a fhágfar bánaithe é, beidh suaimhneas aige, rud nach raibh aige le linn bhur sabóidíse nuair a bhí cónaí oraibh ann. ³⁶Maidir leo siúd a fhágfar, seolfaidh mé lagar isteach ina gcríoch i gcríocha a naimhde; cuirfidh siosarnach duilleoige le gaoth an teitheadh orthu agus teithfidh siad mar a theithfeadh duine ón glaíomh; titfidh siad gan fear ar a dtóir. ³⁷Titfidh siad muin mairc a chéile faoi mar bheidís ag teitheadh ó chlaíomh, ach gan aon tóir orthu. Ní bheidh sé de chumas ionaibh seasamh in aghaidh bhur naimhde. ³⁸Sciosfar sibh i measc na gciníocha agus slogfaidh críocha bhur naimhde sibh. ³⁹A mbeidh fágtha

díbh, seargfaidh siad i gcríocha a naimhde de bharr a bpeacaí; de bharr peacaí a n-aithreacha chomh maith, seargfaidh siad ar aon dul leo.

⁴⁰Ach má admhaíonn siad a bpeacaí agus peacaí a n-aithreacha trína ndearnadar feall i m'aghaidh, sea agus trínar chuireadar i mo choinne, ⁴¹i dtreo gur chuir mise ina gcoinne sean agus gur sheol mé iad i dtír a naimhde, agus má umhlaítear a gcroí gan timpeallghearradh, agus go ndéanann siad leorghníomh ar son a bpeacaí, ⁴²ansin cuimhneoidh mé ar mo chonradh le Iacób, agus ar mo chonradh le hÍosác, agus ar mo chonradh le hAbrahám; agus cuimhneoidh mé ar an tír.

⁴³Arna thréigean acusan, coimeádfaidh an talamh a shabóidí agus é bánaithe gan iad. Ach ní foláir dóibh leorghníomh a dhéanamh ina bpeaca, ó ba bheag orthu mo reachtanna agus ba fhuath leo mo dhlíthe.

⁴⁴Ní bheidh deireadh déanta, áfach. Nuair a bheidh siad i dtír a naimhde, ní thabharfaidh mé cúl leo ná ní bheidh an ghráin agam orthu i slí is go scriosfainn ar fad iad agus go mbrisfinn mo chonradh leo; óir is mise an Tiarna a nDia. ⁴⁵Cuimhneoidh mé, ar a son, ar an gconradh a rinne mé lena sinsir a thug mé amach ó thír na hÉigipte os comhair na gciníocha d'fhonn go mbeinn i mo Dhia acu, mise, an Tiarna.”

⁴⁶Seo iad na reachtanna, na gnásanna, na dlíthe a bhunaigh an Tiarna idir é féin agus clann Iosrael ar Shliabh Shíonáí trí láimh Mhaois.

Cánacha agus Luacháil

27 Labhair an Tiarna le Maois agus dúirt: ²“Labhair le clann Iosrael agus abair leo: Nuair a mhóidíonn duine luach pearsan don Tiarna agus gur mian leis a mhóid a

chomhlíonadh,³ ansin bíodh leathchéad seicil airgid – seicil an tsanctóra is é sin – mar luach agat ar fhear idir fiche agus trí fichid bliain; ⁴bíodh deich seicil fichead mar luach agat ar bhean; ⁵bíodh fiche seicil mar luach agat ar bhuachaill idir cúig agus fiche bliain, agus deich seicil ar chailín. ⁶Bíodh cúig sheicil airgid mar luach agat ar bhuachaill idir mí agus cúig bliana, agus trí sheicil ar chailín. ⁷Bíodh cúig sheicil déag mar luach agat ar fhear ó thrí fichid amach, agus deich seicil ar bhean. ⁸Má bhíonn an duine róbhocht chun do luacháil a íoc, tugadh sé an té a bhíonn i gceist i láthair an tsagairt, agus déanadh an sagart luach a leagan de réir acmhainne an té a thug an mhóid.

⁹Más ainmhí a bhíonn i gceist a d’oirfeadh mar oifrail don Tiarna, aon ainmhí den sórt sin a thugann duine don Tiarna, beidh sé coisricthe. ¹⁰Ná déanadh sé é a mhalartú, ná a mhalairt a chur ina áit – ceann maith in ait droch-chinn, droch-cheann in áit an chinn mhaith. Má mhalartaíonn sé ainmhí ar ainmhí eile, bídís araon coisricthe. ¹¹Más ainmhí neamhghlan a bhíonn i gceist, nach n-oirfeadh a oifrail don Tiarna, ní foláir dó é a chur i láthair an tsagairt, cibé rud é. ¹²Cuireadh seisean luach air, á mheas a bheith go maith nó go holc. Mar a mheasann tusa an sagart é, sin mar a bheidh sé. ¹³Más mian leis an duine é a fhuascailt, cuireadh sé cúigiú lena luach.

¹⁴Nuair a dhéanann duine a theach a choisreacan don Tiarna, déanadh an sagart a luach a shocrú, á mheas go hard nó go híseal. Seastar le breith an tsagairt ar a luach.

¹⁵Ach más mian leis an té a choisric a theach é a fhuascailt, cuireadh sé cúigiú lena luach agus bíodh sé ar ais aige.

¹⁶Má dhéanann duine gort dá oidhreacht athartha a choisreacan don Tiarna, déan a luach a mheas de réir a thorthúlachta, leathchéad seicil airgid an t-ómar eorna. ¹⁷Má

dhéanann sé an gort a choisreacan bliain na hiubhaile, seasadh sé leis an lánluach seo agat. ¹⁸Má dhéanann sé é a choisreacan tar éis bhliain na hiubhaile, déanadh an sagart an luach in airgead a mheas de réir an líon blianta fós go dtí an chéad iubhaile eile, agus déantar do luacháil a laghdú dá réir. ¹⁹Más mian leis an té a choisric, an gort a fhuascailt, cuireadh sé cúigiú leis an luach, agus fanadh an gort aige féin. ²⁰Mura ndéanann sé é a fhuascailt ach é a dhíol leis an bhfear thall, tá deireadh leis an gceart fuascailte; ²¹agus nuair a shaortar an gort bliain na hiubhaile, déanann ní coisricthe don Tiarna arís de, ar aon dul le talamh faoi bhang; faigheann an sagart seilbh air.

²²Má choisriceann duine gort a cheannaigh sé, gort nach aon chuid dá sheilbh oidhreacht, don Tiarna, ²³ansin déanadh an sagart a luach a mheas as sin go bliain na hiubhaile, agus díoladh an duine suim a luacha an lá sin mar dhéanfadh ar rud coisricthe don Tiarna. ²⁴I mbliain na hiubhaile fillfidh an gort ar an díoltóir, an duine ar leis é de sheilbh oidhreacht. ²⁵Déantar gach luacháil de réir sheicil an tsanctóra, fiche géarán an seicil.

²⁶Níl sé de chead ag aon duine céadghin a n-ainmhithe a choisreacan, óir mar chéadghin is leis an Tiarna é ó cheart; cibé acu damh nó caora é is leis an Tiarna é. ²⁷Más ainmhí neamhghlan é, ní miste é a cheannach ar ais, ar an luach ar ar mheas tú é ach cúigiú leis; mura ndéantar é a fhuascailt, díoltar é ar an luach ar ar mheas tú é.

²⁸Aon ní a leagann duine faoi bhang don Tiarna, ní féidir é a dhíol ná é a fhuascailt – aon chuid dá shealúchas, duine nó ainmhí, nó gort dá oidhreacht. Aon rud a chuirtear faoi bhang, is rud sárnaofa é agus baineann sé leis an Tiarna. ²⁹Aon duine daonna a chuirtear faoi bhang, atá le scrios ó láthair daoine, ní féidir é a fhuascailt, ní foláir é a

chur chun báis. ³⁰Deachúna uile na talún, más de thoradh na talún más de chnuas na gcrann, is leis an Tiarna iad; tá siad naofa don Tiarna. ³¹Más mian le duine cuid dá dheachú a fhuascailt, cuireadh sé a cúigiú léi. ³²Gach deachú tréada agus tána, gach deichiú ainmhí dá ngabhann faoi bhachall an aoire, bíodh sé naofa don Tiarna. ³³Ná bíodh aon togha ná díogha na malartú. Má dhéantar malartú, déantar idir mhalairt ainmhí agus mhalartach a choisreacan don Tiarna, gan cead fuascailte.”

³⁴Sin iad na haitheanta a d’aithin an Tiarna do Mhaois thar ceann chlann Iosrael ar Shliabh Shíonái.

